COMEDIE TCNICĂ IN ȘASE TABLOURI

de RADU COSAȘU

www.cimec.ro

RADU COSAŞU

Mi se pare romantic

Ilustraţia de VAL MUNTEANU

Cuprins

PERSONAJELE.....3
TABLOUL 1.....5
TABLOUL 2.....19
TABLOUL 3.....29
TABLOUL 4.....44
TABLOUL 5.....60
TABLOUL 6.....77

PERSONAJELE

CONSTANTIN DINU,	25 de ani, strungar la Cisnădie, în drum spre inginerie, plecat din comuna Cioceni;
SIMINA IONIŢA,	25 de ani, pentru el Niţă şi profesoară la seral;
DOROBANŢU,	secretarul comitetului orăşenesc de partid, 37 de ani;
MARCU FUIORESCU,	pictor care „ridică nivelul poporului”, 58 de ani;
GHEORGHE ISAIA,	responsabil sportiv; pentru marea masă a salariaţilor, nea Isaia, 50 de ani;
MARIA CERNEA,	activistă graţioasă la sfatul popular, 25 de ani;
LILLY GIGEA,	casieriţă suavă, la restaurantul cu tonomat, 25 de ani;
DOAMNA GIGEA,	mama lui Lilly, 58 de ani;
MIRCEA,	portar la hotel, absolut moral, 55 de ani;
IGNAT,	un strungar care nu vrea să devină inginer, 25 de ani.

Un miliţian, pe oare nu-l întrece nimeni la istorie şi geografie; un chelner impertinent; reporterul staţiei locale de radioficare, 26 de ani; o ninsoare surprinzătoare, veche de când lumea; trei oameni de zăpadă; o casieriţă care citeşte „Roşu şi negru”; un om de serviciu la sfat.

Acţiunea se petrece în zilele noastre, într-un oraş de munte. Ea nu trebuie însoţită de hohote de râs homerice. Autorul solicită surâsul permanent, şi atât, ceea ce — rămâne între noi — e foarte mult.

TABLOUL 1

O cameră de hotel, modeştă, cu două paturi. La masă învaţă îmbrăcat, dar în papuci de casă, cu o bască pe cap, trăgând dintr-o „Mărăşească”, Constantin Dinu. Unul din paturi a rămas în penumbră, dar se ghiceşte acolo, sub pătură, un om care doarme.

De-afară, fereastra fiind deschisă, se aude deşirant „Ciau, cian, bambina...” Dinu nu suferă; bagă capul între umerii puternici şi-şi trage basca pe frunte. Melodia continuă. Ignat s-a ridicat în capul oaselor, dă pătura deoparte, cu un gest brusc, şi se îmbraci rapid, stând pe marginea patului.

IGNAT (*fredonând*): „Un baccio ancora”... Ştii ce înseamnă „un baccio ancora”?
DINU (*fără să se mişte*): Te-ai trezit?
IGNAT (*îmbrăcându-se*): Ştii, sau nu ştii?
DINU: Spuneai să te trezesc la cinci...
IGNAT: Încă un sărut, asta înseamnă — încă un sărut... Niciodată nu ţi-au plăcut materiile umanistice.
DINU (*morocănos*): Ce ai? Aşa se trezeşte omul din somn?
IGNAT (*în oglindă*): Nici n-am dormit
DINU (răbdător): Dar ce-ai făcut?
IGNAT: Am visat.
DINU: Uite ce se întâmplă... (*Imperativ.*) E patru şi cinci.
IGNAT: E patru fără douăzeci şi cinci.
DINU: E patru şi cinci.
IGNAT: Dacă Lilly a pus „Ciau, ciau, bambina”, e patru fără douăzeci şi cinci...
DINU: Ce legătură are?
IGNAT: Am rugat-o să mă trezească la patru fără douăzeci

şi cinci, să prind acceleratul de patru. (*Se apleacă şi trage de sub pat geamantanul*.) N-am dormit toată noaptea, nu poţi să ai încredere în femei. O ştii pe Lilly?

DINU: O ştiu.

IGNAT: N-o ştii. Şi eu credeam c-o ştiu, dar uite că la patru fără douăzeci şi cinci a pus „Ciau, ciau, bambina...” Voia, mai întâi să mă strige... Fii fată serioasă (*lui Dinu*), cum o să mă strige noaptea în stradă? I-am spus să-mi pună „Dansul orelor”. Ai auzit vreodată „Dansul orelor”?

DINU: Nu.

IGNAT: E o fată cultă.

DINU: E patru şi zece, după ceasul meu.

IGNAT (*s-a îmbrăcat*): Uite-te la turn şi fă scăderea; dragă Dinule, ciau...

DINU (*indicând totul pe ceas*): Până la şase, facem legea lui Ohm, de la şase — funcţii trigonometrice. La şapte... (*Îl priveşte pentru prima oară atent pe Ignat, din cap până în picioare*.)

IGNAT (*cu dezinvoltură*): Iei ziarul ăsta... şi la revedere!

DINU (*uimit, moale*): Ciau, Mielule...

IGNAT: Nu aşa! Nu ciau... ai văzut, sunt 400, toţi lei. N-are rost să mai...

DINU: Ciau, Mielule...

IGNAT (*sincer*): Am căutat să văd pe care pot să-l iau. Care-i slab la chimie, e tare la matematică. Dar câţi nu stau bine la toate?

DINU: Ciau, Mielule.

IGNAT (*concret, omeneşte*): Ţie la matematică nu ţi-e frică?

DINU (*furios*); Ştii ce înseamnă ciau?

IGNAT (*luându-şi geamantanul*): Ai ceva de spus acasă?

DINU: Lasă-mi nişte „Mărăşeşti”.

IGNAT: Să-i spun ceva Siminei? (*Buzunărindu-se febril*.) N-am.

DINU (*supărat*): La revedere!

(*Ignat pleacă*.)

DINU (*către noi, frecându-se cu basca*): Acum, ce fac? (*Sare la fereastră*.) Mielule... măi... stai... nu fi... n-are rost... Mielule...

LILLY (*în uşă, în penumbră, apărută pe nesimţite*): A plecat domnul Ignat?

DINU (*tot la fereastră*): Deşteptule... vino înapoi... vino, n-auzi?... caraghiosule... (*Pentru el.*) parazitule... (*Către noi*.) Ei, ce facem?

LILLY (*mereu suavă*): Domnul Ignat a plecat?

DINU (*realist*): Parcă nu ştii... nu i-ai pus dumneata „Dansul orelor”, domnişoară Lilly?

LILLY (*care ţine la nuanţe*): „Ciau, ciau, bambina...” Nu v-a plăcut?

DINU: Nu.

LILLY (*tot timpul suavă*): Nu vă place muzica uşoară italiană?

DINU (*aşezându-se să înveţe*): Foarte mult.

LILLY: Şi mie... de patru zile de când avem tonomatul, plec acasă la patru dimineaţa... toţi pleacă, rămân la tonomat şi consum tot mărunţişul de 50 de bani... Piove... Farfale... merită, nu? (*Dinu tace*.) Auzim atât de rar muzică bună.

DINU: Nu.

LILLY: Ce nu, domnule Dinu?

DINU: Nu auzim atât de rar muzică bună...

LILLY: Credeţi?

DINU: Da.

LILLY (*mergând prin cameră, egal suavă, pe „bandă”*): Eu sunt de altă părere... După ce toată ziua n-aud decât castroane şi furculiţe, măcar noaptea să aud un cântec frumos... N-am putut sta pe şantier, pentru că nu era muzică. (Dinu: „Ţţţţt”.) Am făcut şcoala tehnică meteorologică. Discutam cu natura, cu vântul, cu

aerul... Nu vi se pare romantic? (*Dinu tace*.) Aşa am crezut şi eu. Am stat pe şantier doi ani — n-am avut parte de nici o bucurie. N-aveau nici măcar magnetofon. Aveau o singură fanfară pe care o aduceau la fiecare reuniune. Vă place fanfara? Eu nu pot să o sufăr! Ce se poate dansa după fanfară? Abia introduseseră un curs de dansuri moderne; dansau în cizme. Mama m-a chemat acasă... Scot cu 300 de lei mai puţin, dar merită. Am răbdat foarte multe, dar acum a venit tonomatul... Şi lucrătorii din comerţ sunt oameni, nu?... (*Dinu tace*.) Eu am spus totdeauna mamei că dumneavoastră, muncitorii, sunteţi mai atenţi decât contabilii. Nu am prejudecăţi, aş merge cu un muncitor până în faţa lui Dumnezeu. Vă place să vă plimbaţi noaptea, prin parc, când e toamnă? Să nu vorbiţi nimic şi să călcaţi frunzele în picioare... La „Popular” schimbă filmul, auziţi (*se aude, în liniştea oraşului, cum jos, la cinematograf, cineva bate afişul noului film*). Ştiţi ce vine? „Război şi pace”! Aţi văzut „Iartă-mă”?... Ce film! Mie-mi plac numai dramele... Îmi place să plâng la un film şi bărbatul să-mi dea batista lui, să-mi şterg lacrimile. Domnul Ignat mi-a dat-o o dată pe-a dumnealui... la „Vagabondul”... Avea o batistă foarte curată, îl vedeam pentru dumnealui, a patra oară. (*Părăseşte fereastra, revine suav lângă el*.) Îmi place că nu mă întrerupeţi, lăsaţi femeia să-şi descarce sufletul... Sunteţi foarte atent la ce spun şi vă prefaceţi că învăţaţi. (*Spirituală*.) Sau poate sunteţi ca Napoleon, faceţi două lucruri deodată, mă ascultaţi şi învăţaţi? (*Dinu e imobil Lilly, lăsând deoparte şi analiza, şi suavitatea, trece, firesc, la ale lumii*.) Nu înţeleg ceva, domnule Dinu. De ce, dacă scoateţi 1800 de lei în producţie, ca strungar — cum mi-a spus domnul Ignat —, mai aveţi nevoie şi de bătaia asta de cap cu examenul? Vă cheltuiţi şi banii pe hotel, că şi asta costă, nu? V-aţi luat şi concediu fără plată şi cine ştie

dacă merită... (*În baza compătimirii, se aşază pe pat. Deodată, ceva fâşâie sub ea. Sare, speriată*.) A, un şoricuţ? (*Şi ridică un carton alb, mare, pe care scrie „Trebuie”*.) O lozincă? Vă înveliţi cu ea?

DINU (*viu*): Da. Peste tot am scris „Trebuie”: pe bec, pe haine, pe cutia de „Disiol”.

LILLY (*descoperă pe bec, pe balonseide, peste tot, „Trebuie”*): Credeţi în lozinci?

DINU (*tot mai viu*): Da.

LILLY (*automat*): De ce?

DINU (*imediat*): Pentru că mi se pare romantic, domn'şoară Lilly...

LILLY (*la cinci dimineaţa, bate din palme, încântată*): Ştiţi ce înseamnă romantic? Bravo! Eram convinsă că nu ştiţi! De ce n-aţi spus mai repede cuvintele astea?...

DINU (*neted*): Pentru că gândesc greu... Gândesc greu, domnişoară Lilly...

LILLY: Lăsaţi, nu e grav.

DINU (*rezumând totul*): Greu, dar bine...

LILLY (*cu totul maternă*): Trece...

(Dinu se freacă cu basca pe frunte — gestul lui —, ne priveşte şi se aruncă pe carte.)

(Boxa portarului. Se bate în uşă. Panoul cu chei începe să zumzăie dezarmonic. Portarul tresare, opreşte cheile cum ar opri un radio şi deschide uşa. Apare Marcu Fuiorescu, înalt, îmblănit, cu mâinile ocupate de geamantane, şevalete pentru pictură, tablouri. Oarecare burticică, privire alunecoasă de la agresiv la viclenie, dus şi întors.)

FUIORESCU: Ascultă, tinere, de ce dracu’ nu deschizi? Asculţi muzica sferelor? Dă-mi un pat.

PORTARUL (*cu blândeţe*): N-am.

FUIORESCU: Tinere!

PORTARUL (*cu o blândeţe care ştie ce vrea*): N-am.
FUIORESCU (*se duce la panou — impulsiv, autoritar, brutal*): Da' astea ce-s?
PORTARUL: Camere în reparaţie.
FUIORESCU (*imperativ*): Tot hotelul e în reparaţie. Dar astea?
PORTARUL: Aşteptăm o delegaţie.
FUIORESCU: Mă, eu te reclam la sfat. (*Şi, automat, scoate o hârtie de 25 de lei.*)
PORTARUL (*la fel de automat*): Nu, că noi nu ţinem direct de sfat. (*la hârtia.*) La camera 25 — un pat. E un băiat care învaţă, nu vă deranjează.

(*Nu se aude decât scârţâitul uriaş al paşilor lui Fuiorescu, care intră în cameră fără să bată la uşă.*)

FUIORESCU: Portarii ăştia sunt inconştienţi... (*Scoate din valiză papucii de casă, se face comod.*) Fuiorescu, Marcu Fuiorescu, pictor, peisagist... grafician... desenator... portretist... (*Cuprinzându-i dintr-o privire.*) V-am deranjat?
DINU (*clar*): Da.
LILLY (*profitând, pentru a rămâne, direct amfitrioană*): Nu.
FUIORESCU (*se întinde şi se priveşte, mişcând picioarele*): Cine a dormit în patul ăsta?
DINU (*clar*): Un tovarăş de-al meu.
FUIORESCU: Nu pot dormi în acest pat.
LILLY (*spre suavitatea ei iniţială*): De ce? Era un băiat foarte curat.
FUIORESCU: Ştiu, dar...
LILLY: Vă e somn?
FUIORESCU: Nu. (*Fără nuanţe.*) Mi-e foame...
DINU (*violent antipatic*): Dom'le, învăţ, nu dau masa.
FUIORESCU (*întinde spre el un pachet*): Pui. Pui de găină...
LILLY (*casnică*): Nu te poţi muta mai încolo?
FUIORESCU: Uite, o bună remarcă de soţie.

DINU (*scurt*): Nu. (*Gest clasic cu basca*.)
FUIORESCU (*decis*): Tinere, crezi că eu n-am concepţie?
DINU: Ba da. Ai.
FUIORESCU (*cântărind pachetul cu pui de găină*): Am fost elevul unui elev al lui Ibrăileanu. Ai auzit de Ibrăileanu?
DINU: Da.
LILLY (*fericită*): Ştii cine a fost Ibrăileanu?
DINU (*fără menajamente*): Ştiu, dar nu vreau să spun. Mâncaţi în altă parte... pe noptieră. Aici învăţ...
FUIORESCU: Şi eu am dat examene, tinere...
LILLY: Nu e comod pe noptieră.
FUIORESCU: Lăsaţi, domnişoară, veţi servi masa... ca o prinţesă... (*Ia unul din tablourile sale, o ţigancă vulgară de gang, şi îl pune pe noptieră, rupe un pui şi-i dă să bea. Lilly bea din sticlă. Fuiorescu îi admiră gâtul*.) Aveţi un gât delicat...
LILLY: Mulţumesc. E de dumneavoastră? (*Bate cu unghia în sticla tabloului*.)
FUIORESCU: Imhî. (*Cu capul către Dinu*.) Întrebaţi-l dacă nu vrea ţuică.
LILLY: Vrei măcar o ţuică, domnule Dinu?
DINU: Nu.
LILLY: Nu vrea.
FUIORESCU (*ocupat cu un os*): De ce?
LILLY (*ştafetă supusă*): De ce?
DINU: Nu-mi place tabloul, domnişoară Lilly...
LILLY: Nu-i place ţiganca dumneavoastră.
FUIORESCU: Păcat. (*Lilly, privire imputativă, către Dinu, după care revine la festin*.)
LILLY: Călătoriţi mult?
FUIORESCU (*mâncând*): Foarte mult. Azi aici, mâine-n Focşani... Se construieşte mult, oamenii au bani, nu poţi lăsa pereţii goi... Ridic nivelul, domnişoară. Fiecare are nevoie de un tablou pe perete. Şi atunci, venim noi.
DINU (*sec*): Care noi?
FUIORESCU: Noi, pictorii...

DINU (*sincer dispreţ*): Pictorii cu ţigănci ca asta?
FUIORESCU (*negustor*): Ţiganca asta mi s-a cerut de nu ştiu câte ori...
DINU (*simţind falsul*): Ştiu eu cine ţi le-a cerut!
LILLY: Chiar e splendidă... După natură?
FUIORESCU: Aş! Pură imaginaţie... Forţa mea sunt ţigăncile. Am avut o perioadă când lucram raţe. (*Rupând cu greutate din pui.*) Natură moartă. Eram foarte tare în raţe. Dar nu s-a mai cerut, nu ştiu de ce. Se mănâncă foarte bine.
LILLY: Totuşi, aţi scos bani frumoşi.
FUIORESCU (*gură plină, făcând un gest cu mâna că trece peste asta*): Dumneavoastră?
LILLY: Casieriţă... Jos, la „Gloria”.
FUIORESCU: Parcă era alta...
LILLY (*tristă*): Au luat-o la trust. A ajuns foarte bine. (*Biruind invidia, ea fiind o suavă.*) Acum avem şi noi un tonomat.
FUIORESCU (*cu capul spre Dinu*): Şi el?
LILLY (*suavă, intimă, ca Dinu să audă şi să n-audă*): Muncitor, câştigă bine, are situaţie. Dă examen, într-un an e inginer şi-l trimite oriunde. Aş pleca cu el. Ştiţi cum e...
FUIORESCU: Serviţi un fursec. Sunt făcute cu unt, se topesc în gură...
LILLY: Are multă ambiţie. Nu vă uitaţi că n-are maniere. (*Şi mai intim.*) În toată camera a scris „Trebuie”. (*Conducând privirea lui Fuiorescu.*) Pe pat, pe bec, pe balonseide... E puţin nebun, dar oricărei femei îi plac nebunii, nu? Poate îl trimite în Vietnam (*specialistă*) să monteze o hidrocentrală...
FUIORESCU (*realist*): Dă la construcţii? Aş putea să-i aranjez ceva.
LILLY (*metafizică*): Nu ştiu. (*Lui Dinu.*) Dai la construcţii?
DINU: Gama, Beta, Delta...
FUIORESCU: La piscicultură. N-am pe nimeni acolo.

LILLY (*înapoi la ale ei*): În Vietnam nu sunt peşti?
FUIORESCU (mereu amabil): Vă place Asia?
LILLY (suavă, vezi bine): Toată Asia.
FUIORESCU: Nu preferaţi Europa? Altă civilizaţie... În Cehoslovacia, aţi vedea Praga.
LILLY (*mai luând un fursec*): Aş începe cu Asia. El ar fi toată ziua pe Fluviul Galben, eu m-aş plimba cu lotca...
FUIORESCU: Asta-i China...
LILLY: Nu contează. L-ar trimite după aia în Vietnam, pe urmă în India... Avem legături cu India, nu-i aşa?
FUIORESCU: Multe.
LILLY: Voi vizita pagodele, îmi voi lăsa pantofii afară...
FUIORESCU (*arătând spre Dinu*): Cum stă cu familia?
LILLY: Nu ştiu. (*Drum la Dinu.*) Cum stai cu... familia? (*Insistentă.*) Spune-mi.
DINU (*rar şi confidenţial*): Mama are două moşii în Bărăgan.
LILLY (*fericită, lângă Fuiorescu*): E spiritual, e puţin nebun, dar e spiritual...
FUIORESCU (*arătând interes*): Are pile?
LILLY (*meditativă*): Uite, asta nu ştiu...
FUIORESCU: Asta-i cel mai important...
LILLY (*în vârful picioarelor, ultim asalt*): Domnule Dinu... aveţi vreo pilă?
DINU (*către noi*): Luaţi-o, vă rog, luaţi-o de aici, că o omor...
LILLY: Dacă daţi la construcţii — domnul Fuiorescu are ceva...
DINU (*exasperat*): D-şoară... (*Brusc, ţipă.*) Lăsaţi-mă să învăţ... după-masă am scrisul...
FUIORESCU: Pentru asta nu trebuie să faceţi femeile să sufere... femeile sunt folositoare înaintea examenelor... cel puţin asta-i concepţia mea... (*Pregătindu-se de bărbierit, săpunându-se.*) Am avut şi eu examen. Voiam să iau un centru de răcoritoare... În ţara noastră (*cu simţ politic*), pentru orice se dă examen. Practic: ştersul

tejghelei, turnarea siropului, turnarea sifonului. Teoretic: igienă, anatomie, istorie... (*Gest rezolut cu pământuful*.) Teoretic eram bine pregătit, avusesem prăvălie de pompe funebre, pe Griviţa, am cedat-o statului. Mortalitatea scade, ce să mai fac cu pompele mele funebre? Sănătate şi pace bună. Mă încadrez cinstit. (*Începe să se radă*.) Deci, fac cunoştinţă cu responsabila trustului, mă duc cu ea la cinema, la zahana, la restaurant, eram un om potent. (*Admiră obrazul drept, ras. Trece la celălalt*.) Şi prezentabil. Mă îndrăgostesc de tovarăşa... Ea de mine... Eram asigurat. (*Ştergându-şi faţa*.) De asta te sfătuiesc şi pe dumneata, te văd crud, o femeie e absolut necesară înaintea examenelor.

DINU: Şi atunci, dumneata de ce n-ai reuşit?

FUIORESCU (*spăşit*): Am avut erizipel. M-am urâţit, domnule dragă. Nu mai eram acelaşi. Pe tovarăşa aceea a mutat-o de acolo, nu am mai găsit-o, au dat altuia centrul. Unuia care nu auzise de Waterloo. Cine a ajuns să servească siropul în ţara românească... (*Lui Lilly*.) Suntem pentru o societate în care până şi ultimul măturător trebuie să fie cult. Nu? (*Lui Dinu*.) Mai sunt greşeli, de ce să nu recunoaştem? Dar dumneata eşti tânăr, proaspăt. Trebuie să fi reuşit primul la... vizita medicală... Ascultă-mă pe mine, nu fi fraier... Asta-i lozinca mea: eşti tânăr, frumos — nu fi fraier!

LILLY (*extatică*): Domnule Fuiorescu, faceţi portretul domnului Dinu... (*Lipindu-se de umărul lui, suavă*.) Ar face frumos, în expoziţie, un portret de tânăr muncitor... lângă ţigănci, lângă natură moartă!

FUIORESCU: Acceptaţi să vă fac portretul?

DINU (*neputând reprima un orgoliu omenesc*): Orice — numai să fie linişte...

LILLY (*aşezând şevaletul*): Vreau să am o amintire... mie nu-mi place să uit!

FUIORESCU (*uşor, spre ea*): Vă costă două sute...

(*„Dansul orelor” în boxa portarului. Apare Simina, păşind pe melodie. Nu întreabă nimic, ascultă cheil*e.)

PORTARUL (*treaz*): Tovarăşa? (*Simina tace*.) Tovarăşa?
SIMINA: Ssst! N-auzi?
PORTARUL (*precipitat*): N-am... Nu aud... Ce doriţi? N-avem timp de pierdut.. N-avem camere.
SIMINA (*pe „Dansul orelor*”): Tovarăşul Constantin Dinu e aici?
PORTARUL (*oficial*): Învaţă de dimineaţă până seara.
SIMINA: Are linişte?
PORTARUL: Perfectă... suntem cel mai liniştit hotel din ţară... vizavi e un atelier de reparat motociclete, dar tovarăşul nu aude.
SIMINA: Cum, nu aude?
PORTARUL (*o ultimă explicaţie*): Pentru că e înainte de examen. Ce vreţi de capul meu, tovarăşă? Sunt un simplu portar. Dar dumneavoastră cine sunteţi?
SIMINA (*simplu, cu inspiraţie*): Soţia lui.
PORTARUL: Legitimaţia... (*Simina îi dă buletinul*.) Nu reiese. Sunteţi (*descifrând*) Ioniţă Simina. (*Victorios*.) El — Dinu...
SIMINA (*foarte normal*): Ştiu.
PORTARUL: Atunci? (*Regulament*.) Vizitele în camere ale persoanelor de sex opus sunt interzise. Întrevederile au loc în holul hotelului... Numai în condiţii excepţionale îl pot chema jos. Dacă nu...

(Sus, în cameră)

FUIORESCU: Am mai avut un caz... la Medgidia... N-a mai ştiut cum să-mi mulţumească. A dat icre cu şampanie, la Cazinou la Constanţa, şi mă ruga să-l iert.
DINU (*cu o seriozitate surprinzătoare*): Dar băiatul era pregătit?

FUIORESCU: La matematică era leu.
DINU: Păi, vezi!
FUIORESCU: Da, dar la chimie era tufă, şi datorită mie a intrat.
LILLY (*suspin-şoaptă*): Ador icrele cu şampanie.
FUIORESCU: I-am zis: intri cu capul sus, cu pieptul înainte. Nu intri umilit, nu te fofilezi. Capul sus. Nu-ţi pasă de nimeni. Tovarăşe, sunt „cutare”, mă cunoaşte tovarăşul cutare, aţi auzit de dumnealui. Trebuie să... contribui, să fac, să dreg, să sprijin, să mă dezvolt... Amândoi avem o gură, amândoi vorbim româneşte, totu-i să nu fii fraier. (*Privindu-l, chipurile, pentru portret*.) Şi nu eşti (*arătându-i şi lui Lilly*): ochi inteligenţi...
DINU (*serios, foarte serios*): Dacă nu se face linişte, chem miliţia pentru sabotarea eforturilor clasei muncitoare... (*Către noi, singurii prieteni*.) Ce mă fac cu ăştia?

(Boxa portarului)

SIMINA (*deodată furioasă, regizând sperietura*): Dă-mi condica de reclamaţii!
PORTARUL: N-am creion! (*Simina scoate stiloul*.) Aşteptaţi-mă... (*Pleacă pe scara care scârţiie*.)

(Sus, în cameră. Bătăi în uşă.)

FUIORESCU: Intră.
PORTARUL (*cap pe uşă*): Tovarăşul Dinu... soţia... (*Observând-o pe Lilly, intră*.) Ce cauţi dumneata aici, domnişoară? E a cincea oară că te găsesc noaptea în hotel.
LILLY (*suavă, desigur*): Dar acum... sprijin... muncitorii. (*Şi dispare*.)
DINU (*intrigat*): Care soţie?
PORTARUL (*după Lilly*): Te reclam la trust... de mine nu scapi... (*Spre Dinu*.) Soţia, tovarăşe... (*Dinu sare în*

pantofi.)

(*Lilly ajunge jos, în hol. O vede pe Simina*.)

LILLY: Doamnă, aveţi un bărbat superb... incoruptibil. (*Pleacă*.)
FUIORESCU (*de la şevalet*): Nu te speria, tinere... sunt cazuri de astea... totu-i să nu fii fraier...
PORTARUL (*om cu suflet*): Biata fată... şi a venit de la capătul lumii...
DINU (*dintr-un salt, coboară scările. O îmbrăţişează — nebun — pe Simina, o ridică in braţe şi o învârteşte în hol*): Ce-i cu tine, Niţă? De ce ai venit?
PORTARUL (*hotărât împotriva imoralităţii*): Vizitele între sexe opuse — numai în hol.
DINU (*din doi paşi în cameră, ia balonseidul pe care e scris „Trebuie" al său, se opreşte în faţa lui Fuiorescu, febril*): Domnule... Eu, eu, ştii al cui elev am fost?
PORTARUL (*către Simina, contemplând-o*): Dumneavoastră cu ce vă ocupaţi?
SIMINA: Sunt profesoară!
DINU (*trăgând-o după el*): Niţă, de ce ai venit?
SIMINA: Nu ţi se pare normal?
DINU: Sigur. Mi se pare... normal.

(*Au venit la rampă. În spatele lor s-a stins lumina*.)

SIMINA: Maică-ta e bine. A venit de la Cioceni special să-mi aducă ceasul tău.
DINU: Ştiu, l-am uitat la ei. Mi-am cumpărat altul. Merge cu o jumătate de oră înainte, dar am ceas la turn şi fac scăderea.
SIMINA: M-a rugat două ore să te ajut ca să intri inginer.
DINU: Şi tu ce i-ai spus?
SIMINA: Că n-ai nevoie de nici un ajutor. Eşti bine pregătit...

DINU: Vi s-a dat local nou la seral?
SIMINA: Da, dar trebuie renovat şi trustul nu-l are în planificare.
DINU: Tot măgarul ăla e la trust?
SIMINA: Tot.
DINU: Îţi mai face curte?
SIMINA: Da. Acum are şi motiv.
DINU: Nu i-ai tras două palme?
SIMINA: Nu.
DINU (puţin amărât): Cum merge echipa?
SIMINA: Prost. N-are extreme. Ţi-ai făcut vizita medicală?
DINU: A ieşit perfect. Plămâni de aur, muşchi de oţel... Om de la ţară, crescut în mijlocul naturii, ce vrei? (*Cu o intenţie, acoperită, de revanşă*.) Era o fată amabilă acolo... mi-a spus că am un sânge nemaipomenit... cristal!
SIMINA: Aşa, deodată... ţi-a spus asta?
DINU: Aşa, deodată...
SIMINA: Nu-s prea multe fete amabile în jurul tău?

(*Amândoi râzând, dispar în beznă, continuând discuţia, fără să-i mai vedem. Încet, se luminează decorul parcului. E toamnă. Semiîntuneric. Un copac desfrunzit. Silueta unei gherete pentru administraţia debarcaderului*.)

CORTINA

TABLOUL 2

Nu vedem pe nimeni. Doar — discuţia. Miliţianul îşi face rondul.

SIMINA: Ai o barbă îngrozitoare... De ce nu te-ai ras?
DINU: Nu ştiam că vii...
SIMINA: Mi-ai promis să te razi în fiecare zi... Degetele îţi miros a tutun. Ai început să fumezi?...
DINU: Da.
SIMINA: De când?
DINU: De când am început să învăţ.
SIMINA: Mi-ai promis că n-ai să fumezi niciodată... miroşi a tutun, lasă-mă în pace... Ţi-am spus de atâtea ori... dacă nu te poţi ţine de cuvânt, dacă eşti slab, nu promite...
DINU (*foarte tandru*): Niţă, Niţă, nu mă cicăli... mi-ai promis de o mie de ori că n-ai să mă mai cicăleşti...
SIMINA: Tu trebuie să fii cicălit...

(*În clipa aceea, Miliţianul aprinde o lanternă şi-i luminează: Dinu e cu capul pe umărul Siminei, care-l mângâie pe păr.*)

MILIŢIANUL (*plat*): Tovarăşi... Ce căutaţi la ora asta în parc? Buletinele...
SIMINA (*normal, dezarmându-l*): Nu e voie?
MILIŢIANUL: Ba da. Dar eraţi într-o poziţie...
DINU: Mă mângâia pe păr...
MILIŢIANUL: Hai! Ce mai tura-vura.
DINU: Să mor eu, chem miliţia...
MILIŢIANUL: Dar eu ce sunt? Buletinele!

DINU: Nu dau nici un buletin... eram legali, mă mângâia pe păr.
MILIŢIANUL: La şase dimineaţa? În parc?
DINU: Oricând... oriunde... tot legal e!
MILIŢIANUL (*altă pagină*): Ce ocupaţie aveţi?
DINU: Strungar la Cisnădie.
MILIŢIANUL: La Cisnădie. Uzină fruntaşă. (*Logic.*) Atunci, cunoaşteţi morala proletară...
DINU: Perfect.
SIMINA (*pentru a lărgi breşa*): Aveţi o ţigară?
MILIŢIANUL: „Mărăşeşti”.
SIMINA: „Mărăşeşti”.
MILIŢIANUL: N-am auzit de femei care să fumeze „Mărăşeşti”.
SIMINA (dându-i-o lui Dinu): Nu-i pentru mine...
MILIŢIANUL: Foc? (*Şi coboară în barcă să aprindă ţigara lui Dinu.*) De ce nu vă legiferaţi? Vă place să vă găsească miliţia prin parcuri?
DINU: Că pe dumneata nu te-a găsit niciodată...
MILIŢIANUL (*biruit*): Ba da, în 1946... la Lugoj... era o fată foarte frumoasă... dar după aceea m-am făcut miliţian... şi m-am însurat. Dumneavoastră cu ce vă ocupaţi, tovarăşă?
SIMINA: Profesoară...
DINU: Profesoara mea, la liceul seral, istorie şi geografie.
MILIŢIANUL: Sunt cele mai frumoase materii; la şcoala noastră de miliţie, nu mă întrecea nimeni la istorie şi geografie.
DINU: Da?
MILIŢIANUL: Dacă nu mă făceam miliţian, cred că-l ajungeam pe Tacit... (*Aşezându-se în barcă.*) Puneţi-mi ce întrebări vreţi dumneavoastră din istorie...
SIMINA: Zău, nu... te cred...
MILIŢIANUL (*dându-şi seama*): Aha! Vă deranjez. Iertaţi-mă... când aud de istorie, nu rezist, şi de-aia... Salut! (*Pleacă. Se aude un fluierat. Miliţianul îi răspunde şi*

dispare. Zorii albi printre copaci).
DINU: Nu ţi-e frig?
SIMINA: Puţin...
DINU (*dezbrăcându-şi balonseidul*): De ce ai venit aşa de subţire îmbrăcată? Credeai că-i vară? (*I-l pune pe umeri.*)
SIMINA (*descoperind hârtia pe care scrie „Trebuie”*): Ce-i asta?
DINU (luând-o în braţe): Nimic. Aşa... am scris peste tot.
SIMINA: Ai o umflătură pe degetul mijlociu (*îi resfiră palma*) ...de la scris...
DINU (*deodată*): Ştii cine-i secretar la oraş?
SIMINA: Nu.
DINU: Nea Dorobanţu, de la noi, de la motoare. Mă duc azi dimineaţa pe la el.
SIMINA: N-are rost.
DINU: De ce?
SIMINA (*mângâieri pe păr*): Să nu creadă că vii la el pentru examen.
DINU: Ei, şi? D-aia mă şi duc. Pe cuvânt că mă duc.
SIMINA (*imediat*): Pe cuvânt că n-o faci.
DINU: Ba o fac! Nu-i cer nimic rău.
SIMINA (*hotărâtă*): N-are nici un rost.
DINU: Are toate rosturile. (*Pauză.*) Tu nu cunoşti pe nimeni la sfat? E una Maria Cernea, la învăţământ...
SIMINA: O ştiu.
DINU (*interesat la culme*): De unde o ştii?
SIMINA: Am făcut pedagogia cu ea.
DINU (*neted*): Te duci la ea, chiar acum de dimineaţă...
SIMINA: Nici nu mă gândesc.
DINU: Niţă... (*Simina tace.*) Niţă...
SIMINA: Nu mă duc!
DINU: De ce? Ce-i rău în asta?
SIMINA: Este.
DINU (*mângâind-o pe păr*): Intri frumos la ea... câteva amintiri din şcoală... ce mai faci, cum o duci... (*ca pe o*

poveste, mângâind-o) i-am fost profesoară la seral... dă după masă examen la fără frecvenţă... stă mai slab la matematică.. (Căutând.)

SIMINA: Şi?

DINU: Şi aveţi-l în vedere.. dacă sunt mai mulţi cu aceeaşi medie... (*Tăcere*.)

SIMINA: Nu mă duc.

DINU: De ce? Nu pricep de ce.

SIMINA: Pentru că nu ml se deschide gura...

DINU: Eşti proastă...

SIMINA (*fără complicaţii*): Mi-ai promis că niciodată n-ai să vorbeşti urât cu mine.

DINU: Şi ce-am spus, Niţă? (*Către noi*.) Explicaţi-i, zău, explicaţi-i... nu-i o fată proastă, când îi spui ceva, înţelege... Sau poate nici dumneavoastră nu sunteţi de acord? De ce? Nu, nu-mi explicaţi... că înţeleg şi singur... E o idee puţin trăsnită... Da' acum nu văd cu ce-i greşită. Aţi văzut cum muncesc! Stau prost la matematică. (*Pauză scurtă*.) La fizică, la chimie — sunt tare, dar la matematică, ce dracu' fac?... Explicaţi-i.

SIMINA: La matematică ştii, nu-ţi băga în cap prostii. Nu ştii să dai examen: te sperii, devii anormal, uiţi să te mai bărbiereşti...

DINU: N-am avut unde să învăţ să dau examene. Dumneavoastră sunteţi cultă, inteligentă, eu am păscut oile până la 14 ani!

SIMINA: Eşti tare deştept.

DINU: Nu! Sunt prost, sunt foarte prost, băiat de la ţară...

SIMINA: Nu râde, că nu te-ai debarasat încă de mentalitatea aia... (*Pauză*.) Nu mă ai lângă tine? Ce-ţi mai trebuie?

DINU: Să mă aibă în vedere la sfat, asta îmi trebuie... Vezi în ce condiţii învăţ... ăla fuge, deştepţii ăilalţi mă bat la cap... „Vai, domnule Dinu, nu vă place să mergeţi toamna în parc? Aţi auzit de Ibrăileanu?" (Apar Lilly şi Fuiorescu.)

LILLY: Vai, mi s-a rupt tocul la pantof... Guban de 275...
DINU: Poftim!
FUIORESCU: De ce-i purtaţi la serviciu?
LILLY: Ce mă fac? Ieri i-am luat şi n-am mai putut să mă despart de ei...
FUIORESCU (*examinează pantoful*): Nu e grav... se repară. Rezemaţi-vă o clipă.
LILLY: Ştiţi să reparaţi şi pantofi? Ce nu ştiţi, domnule Fuiorescu? Vă place să vă plimbaţi noaptea prin parc, când e toamnă? Să nu vorbiţi nimic şi să călcaţi frunzele în picioare? (*Fuiorescu bate cu o piatră în pantof.*)
DINU: Ei, auzi?
SIMINA (*îl ia lângă ea*): Mă vezi tu pe mine deschizând gura la sfat?
FUIORESCU: Aş vrea să ţineţi pumnii strânşi, domnişoară; în dimineaţa asta mă duc la sfatul popular pentru o mică intervenţie...
SIMINA (*şoaptă*): Auzi? Poate vă duceţi împreună...
FUIORESCU: V-am spus că înaintea fiecărui examen e nevoie de o femeie... Când am inaugurat magazinul de pompe funebre „Cruce albă de mesteacăn”, de pe Griviţei, eram tânăr, prima noastră înmormântare de clasa întâi a unui mare deputat din opoziţie, nu cred să fi fost născută... domnul Pandelescu-Găină, mare, mare orator... (*Bătăi decisive cu piatra în pantof.*) Iubeam o doamnă din înalta societate... a murit zilele trecute... măritată, dar turbată după mine... Avea 20 de ani mai mult ca mine, dar nu se cunoştea...
SIMINA: Jură c-ai să fii sincer!
DINU (*neatent*): De ce să jur? Ştii că nu te mint.
FUIORESCU: Înmormântarea trebuia să fie o lovitură! Ceva di granda. Am aranjat caii, cioclii, muzica, trei fanfare... Vă plac fanfarele? (*Intonează ilustrativ un marş funebru.*)
LILLY: Da.

FUIORESCU: Am rugat-o pe Celestina să ţină pumnii strânşi... ca să reuşesc...

LILLY: Celestina...

FUIORESCU: O chema Celestina. Ea era într-al treilea cupeu după dric... Mi-a jurat c-a ţinut tot timpul pumnii strânşi... şi nu s-a gândit decât la mine... încercaţi pantoful!

LILLY (*mulţumită de reparaţie*): Şi a reuşit?

FUIORESCU: A fost cea mai frumoasă înmormântare din Bucureşti. (*Se îndepărtează, luând-o de umeri, printre pomi.*)

DINU: Îi auzi? De două ore mă bat la cap. (*Se ridică în picioare în barcă, ţipă.*) Nu trăim pe vremea lui Pandelescu-Găină...

SIMINA: Pe vremea cui?

DINU: Tu n-ai auzit? (*Reprimându-şi enervarea.*) M-au înnebunit!...

SIMINA (*continuând povestea*): Un muncitor e un om calm, normal, chiar când dă examen. Trebuie să se radă zilnic, cum face în fiecare dimineaţă când pleacă la fabrică.

DINU: Asta, în rai.

SIMINA: Să se îmbrace bine, să-şi perie basca... să citească ziarele, să aibă mintea limpede...

DINU: Niţă, nu mă cicăli!

SIMINA: Să-i placă fata care-l iubeşte...

DINU (*cântat, cu ochii în sus*): Vine, v!ne primăvara...

SIMINA (*nu se poate mai calmă*): Nu-i vin idei urâte, nu merge cu săru-mâna! Unde, naiba, le-ai auzit?

DINU: Explică-mi de ce... Mie dacă îmi explici, înţeleg... Mi-ai explicat clima oceanică, am înţeles. Mi-ai explicat războiul celor două roze, am înţeles. Să-mi explici ce-i râu în asta.

SIMINA: Ştii şi singur. Cine ţi-a băgat în cap prostiile astea?

DINU: Care?

SIMINA: Să deschizi gura, acolo... ca să... (*Rugă.*) Dinule, tu nu eşti un băiat rău, astea nu sunt ideile tale... şi nu ştiu de unde vin...
DINU: Ce-ţi place la mine?
SIMINA (*alarmată*): Tu eşti un om luminos.
DINU: Just Mă simt foarte luminos.
SIMINA: Mai multă modestie, tovarăşe Dinu.
DINU: Perfect. Intru modest şi la locul meu. Şi tu poţi să faci la fel... (*Citindu-l involuntar pe Fuiorescu.*) Amândoi vorbim româneşte... totu-i să nu fii fraier.
SIMINA: Şi de unde expresiile astea la tine?
DINU (*ironie răsucită, nu fără adevăr*): De la Fuiorescu Marcu. Îl cunoşti pe Marcu Fuiorescu?
SIMINA: Lasă glumele, eu vorbesc serios.
DINU: Idem. Intru când îmi vine rândul şi nu lungesc vorba, că omul n-are timp... Noroc, tovarăşe Dorobanţu, am nevoie de sprijinul dumitale, singur n-o scot la capăt...
SIMINA: Poţi tu să spui asta?
DINU: Pot. (*Tare, spre lac, încercare de Demostene.*) Singur n-o scot la capăt... (*Ecoul: capăt... capăt...*) Auzi? Tovarăşe Dorobanţu, vreau să intru la Politehnică. Stau prost la matematică. La chimie şi fizică stau bine, dar la matematică, dacă iau un 3 la teză, nu ştiu cum o scot...
SIMINA: Poţi tu să-i spui asta?
DINU: Pot! Pot!
ECOUL: Pot! Pot!
DINU (*într-un elan*): Auzi? Tovarăşul Dorobanţu se ridică de la birou... (*La o mişcare greşită în barcă, e gata să cadă.*)
SIMINA: Vezi? Ai căzut! (*Dinu cade în braţele ei.*)
DINU (*lăsând jocul, concluzie realistă*): Dacă tovarăşul Dorobanţu mă susţine, nu cad.. Tu te duci la sfat...
SIMINA: Nu mă duc.
DINU: O să cad — şi ai să-mi spui foarte normal „adio”.
SIMINA: Nu cred.

DINU: De ce?
SIMINA: Am 50 de ani, sunt fată bătrână, eşti ultima mea şansă... (*Dinu, sărut. Tăcere*.) Şi să-ţi mai spun ceva?
DINU: Zi!
SIMINA: Jură că vei fi sincer.
DINU: Imhî!
SIMINA: Dacă tovarăşul Dorobanţu va vorbi pentru tine, primul căruia o să-i pară rău vei fi tu! (*Dinu tace*.) Ce părere ai? Fii sincer!

(*Dinu tace. Apare deodată Isaia*.)

ISAIA: Salut tinerimea înaintată!

(*Dinu — Simina, surprindere*.)

DINU: Ce-i, nea Isaia? Cum ne-ai găsit?
ISAIA: Chestie de orientare, tovarăşe... După strigăte! Am fost la hotel. Unde-s cei care asaltează cetatea ştiinţei? Portarul — element înapoiat — nu ştia. Din câteva amănunte, am gândit — am analizat: unde poate fi tineretul nostru romantic, la şase dimineaţa? În parc! Iată-mă!
DINU (*vesel*): Bine ai venit, nea Isaia!
ISAIA: Fără chestii festive, tovarăşi. Cum merge treaba? Merge? Merge?
DINU: Merge!
ISAIA: Trebuie să meargă, tovarăşe... Uzina a avut încredere in voi... (*Direct*.) De ce a dezertat Ignat?
DINU: A plecat.
ISAIA: Cum, a plecat?
DINU: A plecat, mi-a spus „ciau, ciau, bambina”, şi a plecat.
ISAIA (*în plină anchetă*): Dumneata ce părere ai, tovarăşă Simina? Eşti cadru didactic, trebuie să ai o părere. Taci... Eu sunt mâhnit, dragi tovarăşi. Foarte mâhnit.

Dumneata unde erai, tovarăşe Dinu?

DINU: Eu eram în camera, învăţam.

ISAIA: Nu, tovarăşe, nu erai în cameră, unde-ţi era conştiinţa? Cum l-ai lăsat să plece, sau, mai bine zis, să dezertez??

DINU: N-a învăţat nimic, se ţinea după fete...

ISAIA (*uman*): Asta nu e rău, tovarăşul se putea ţine după fete — nimeni nu-i interzice. Dar care-i rădăcina? De ce nu învăţa?

DINU: Spunea că îi ajunge cât scoate în producţie.

ISAIA: Şi dumneata ce atitudine ai luat? (*Dinu refuză să intre în dialog.*) Ai ridicat din umeri! Frumos! Tovarăşe Dinu, nu te mai recunosc. Ai dat înapoi. Ce părere ai, tovarăşă Simina? Unde mai e Dinu al nostru, fruntaşul nostru, eroul nostru, logodnicul nostru?... Unde? Când ai examenul, tovarăşe Dinu?

DINU: După-masă, la cinci, scrisul, care e eliminatoriu... pe urmă, oralul.

ISAIA: Bine pregătit? La înălţimea încrederii?

DINU: La...

ISAIA: Ai nevoie de vreun ajutor? Spune, tovarăşe, nu te jena. Eşti între-ai dumitale. Ce se poate face, se face... Să vorbesc cu tovarăşul Dorobanţu? (*Intim.*) Sunt aşa cu el... (*Gest cunoscut al degetelor.*) Mai multă sinceritate!... Mie nu mi-e greu nimic, când e vorba de uzină şi prestigiul ei. (*Dinu — codeală lungă, sub presiunea Siminei.*) Deci, să mă duc... La 9 sunt la U.C.F.S. ...avem de luat două extreme de la „Carbonul”.

DINU (*interesat*): Gigi nu merge?

ISAIA: Gigi unu e o catastrofă, Gigi doi e o murătură. Avem doi la „Carbonul”, băieţi din lotul de tineret, au văzut Bucureştiul, ştiu ce-i o pasă, ce-i un dribling. Revin de unde am plecat: la 9 sunt la U.C.F.S. Într-o oră rezolv, la 10 sunt la tovarăşul Dorobanţu şi discut în clar! N-avea grijă.

SIMINA: Tovarăşe Isaia...

ISAIA: Ştiu — ştiu ce vrei să spui! Suntem egali cu femeile, aşa că ce gândeşte o femeie, poate gândi şi un bărbat. Eu l-am făcut pe Dinu om — eu îl fac student... Vă las... sau, mai bine zis, vă invit la o cafea cu lapte la „Mioriţa”, la şapte se deschide. Aţi văzut magazinul? Foarte frumos. Nu se închide niciodată.

SIMINA (*strigă*): Nea Isaia.

ISAIA (*plecând*): Fără timpi morţi!

SIMINA: Du-te după el şi spune-i că n-ai nevoie...

ISAIA: Fără...!

DINU: Mergem la cofetăria mea să bem o ciocolată... hai!... Şi dacă nu vrei — nu te duci!...

SIMINA: Tu te duci la tovarăşul Dorobanţu?

DINU: Mă duc. (*Simina vrea să plece. Dinu o reţine*.) Dar... te iubesc, Niţă. Dau examenul, plecăm la Yalta, pe fluviile Africii...

SIMINA: Te duci singur pe fluviile Africii. Eu plec la Cisnădie... Ştii unde-i Cisnădie?...

MILIŢIANUL (*în rondul său*): Cisnădie? În raionul nostru! (*Simina pleacă. Dinu, supărat, n-o mai reţine. Miliţianul rămâne perplex*.) Nu era mai bine o lecţie de istorie?

CORTINA

TABLOUL 3

Biroul Măriei Cernea. Simina străbate cu nerv camera, cât mai departe însă de doamna Gigea, care croşetează intens... Dactilografele tapează vesel la maşină.

D-NA GIGEA: Şi totuşi, de ce o aşteptaţi pe tovarăşa Maria Cernea? (*Privire peste andrele.*) O chestiune personală? (*Ţac, ţac, ţac... la maşina de scris.*) Păcat că nu ştiţi să întreţineţi o conversaţie. La noi, la Choisy Mangâru, aveam ore speciale... cum vorbeşti cu un birjar (*ţac, ţac...*), cu un diplomat (*ţac, ţac, ţac...*), cu un chelner (*ţac, ţac...*), cu un ofiţer (*ţac, ţac, ţac...*) Nu se mai predă nici asta, nu-i aşa? Mai sunt unele lipsuri în sistemul nostru de învăţământ. Să nu-i înveţe pe copii conversaţie?!

SIMINA: Copiii ştiu să converseze.

D-NA GIGEA: Totuşi, cum vi se pare boneţica? Am avut o mare nenorocire în familie...

SIMINA (*citind antipatică dintr-un ziar*): Tragerea la „loto” are loc în comuna Răşinari.

D-NA GIGEA: Ştiu, dar azi banul nu mai contează... Fata mea terminase meteorologia, o fată foarte romantică... S-a dus cu ochii închişi pe şantier. Totdeauna e bine să se ştie c-ai fost pe un şantier... însă e o îngrămădeală, să ferească Dumnezeu!... După nouă luni, a trebuit să se întoarcă acasă...

SIMINA: La Bucureşti s-a deschis o spălătorie mecanică!

D-NA GIGEA: Nu ştiu, dacă-mi permiteţi, dar dumneavoastră sunteţi în pragul divorţului? (*Simina — surpriză.*) Nu vă vine să credeţi? Dar ochiul meu nu se

înşeală. Acreală, plictiseală, răutate la adresa semenelor. Ziarul. Semnele femeii care divorţează... Vă dau un sfat, în secret: dacă aveţi nevoie de un consultant perfect, căutaţi-mă. Luni, marţi, miercuri şi vineri, sunt la tribunal, nu pot trăi fără tribunal; fostă soţie de magistrat, de... (*revenind*) primul coridor pe dreapta, croşetez şi servesc pe toată lumea cu sfaturi şi soluţii. (*Conspirativ*.) Consiliez... Toţi mă cunosc, pentru că până în nu ştiu ce an... am fost chiar martoră, dar au devenit (*căutând un cuvânt exact*) vigilenţi... (*Feminină*.) Sunt de speriat cu vigilenţa lor... dar eu nu pot trăi fără tribunal. Înainte vreme, am salvat oameni care au avut şi două înfăţişări şi erau complet distruşi. Tribunalul nu voia să le dea divorţul. (*Brusc concretă*.) Tovarăşi, n-aveţi motiv de divorţ. Duceţi-vă acasă şi împăcaţi-vă. (*Ambalându-se evident*.) Mulţi au apelat la mine, disperaţi. Ei bine, după un consiliu cu mine, au fost eliberaţi. Mi se dau patru-cinci amănunte, eu nu insist, respect discreţia oamenilor. A părăsit domiciliul conjugal? Vă înjură? E suficient să vă spună: „proasto!”... (*Ţac, ţac, ţac... — comentariu*.) Vă bate? (*Ţac, ţac*!) Am ghicit! Vă bate. E o cauză foarte la modă. Bărbaţii bat. Bat de zvântă. Am cunoscut doamne splendide care nu au putut apărea în faţa completului. Aşa vânătăi aveau pe...

SIMINA (*energică*): Doamnă, nu am de gând să divorţez... E clar?

D-NA GIGEA (*brusc*): Ştiu... acum ştiu pentru ce aţi venit... (*Bătaie scurtă şi bucuroasă a picioarelor în podea. Complice, în şoaptă*.) Aţi venit pentru o pilă! (*Simina se duce la geam*.)

D-NA GIGEA (*croşetând în continuare*): Să vă dau un sfat. E pentru binele dumneavoastră. E pentru binele nostru. Plecaţi şi reveniţi peste o oră. La 11 mi s-a spus că tovarăşa Cernea e aici, e 11 şi 10. (*Plâns uşor*.) Tot pentru biata Lilly, mă zbat... de patru zile are şi ea un

tonomat la restaurant, mai poate asculta o muzică, un şlagăr... dacă mi-o ia de acolo? Fata se omoară, ar fi ultima nenorocire... (*Schimbare de ton*.) E pentru amant? De ce să nu admitem ipoteza?

SIMINA (*regizând*): Da.

D-NA GIGEA: Va să zică, am ghicit? (*Ţac, ţac, ţac!*)

SIMINA: Da, aţi ghicit. Am un logodnic...

D-NA GIGEA: Mai există azi aşa ceva?...

SIMINA (*încearcă deocamdată să rezolve totul prin ironie*): Da, vreo 14.000 de logodnici! Trebuie să-i obţin transferul de pe o rachetă care pleacă în Venus, pe o rachetă care pleacă în Marte... (*Doamna Gigea — bouche bée*.) Nu-l pot lăsa pe Venus, cu femeile acelea îngrozitoare care mi l-ar putea fura, înţelegeţi?

D-NA GIGEA (*oftat*): Ar fi groaznic să-l pierdeţi...

SIMINA: Mi-e frică de femeile de pe Venus. Pe Marte e altceva...

D-NA GIGEA: Femeile sunt peste tot la fel.

(*Intră Maria Cernea, primăvăratică, extrem de graţioasă*.)

MARIA: Simina! (*Sărut feminin entuziast*.) Ce faci, dragă?

SIMINA (*veselă*): Anticameră!

MARIA (*băieţeşte*): De ce n-ai anunţat că vii? (*Considerând-o pe d-na Gigea*.) O clipă, şi sunt a ta! Doamna? (*Mică, se aşază la biroul impozant. Doamna Gigea, privire la Simina, jenă*.)

MARIA: Nici o grijă, doamnă — e o fostă colegă de bancă — nu avem secrete.

D-NA GIGEA (*încurcată, dar cu conversaţie*): O, ştiu, farmecul colegelor de bancă... La noi, la Choisy Mangâru... (*deschide poşeta, scoate încet un plic*), aveam lângă mine o fată adorabilă... (*Întinzând plicul Măriei, care-l deschide serioasă*.) Emilia Sans-Souci Tănase... Cum semănaţi cu fata mea! Noi îi spuneam

Suzi...

MARIA (*citind*): Graţioasei şi fermecătoarei tovarăşe Cernea îi propunem de a interveni la trustul alimentar... (*Maria rupe, rar, scrisoarea*.)

D-NA GIGEA (*ritmând pe fiecare mişcare de rupere a hârtiei*): Dar e... de la... vărul... cumnatei... dumnea-voastră!

MARIA: Ştiu.

D-NA GIGEA: Dar e un băiat adorabil... cum m-am dus la el, a şi pus mina pe stilou... oameni suntem!

MARIA: Foarte rău a făcut!

D-NA GIGEA: Fata mea e supusă unei calomnii mârşave... Regimul urăşte calomnia! Trebuie să interveniţi!

MARIA: N-o cunosc pe fata dumneavoastră!

D-NA GIGEA (*rezonabilă*); S-o aduc aici, s-o cunoaşteţi? E de vârsta dumneavoastră... dacă mi-o transferă, se omoară!

MARIA: Dacă se omoară pentru că o transferă, nu o mai aduceţi...

D-NA GIGEA: Adorabil... dar zău, oameni suntem... numai un telefon la trust...

MARIA: Doamnă, salariaţii trustului alimentar nu ţin de secţia de învăţământ şi cultură...

D-NA GIGEA: Bine, dar vărul... (*Brusc*.) Totuşi, parcă vă cunosc de undeva...

MARIA: Şi eu.

D-NA GIGEA (*speranţă*): Aţi fost la căsătoria tovarăşei Ceremuşu? Eram în grupul de lângă uşă... eu am adus fondantele... eu fără tribunal şi ofiţerul stării civile nu pot trăi...

MARIA: N-am fost la căsătoria tovarăşei Ceremuşu.

D-NA GIGEA: Atunci, cred că vă cunosc de la căsătoria tovarăşei Paşparugă. (*Pauză*.) Bonţoi? Ionescu? Poate, Mardare?

MARIA: Exact. Mardare.

D-NA GIGEA (*dezinvoltă şi fericită, pentru stabilirea*

primului contact): Atunci, daţi un telefon la trust?

MARIA: Doamnă, aş vrea să divorţez! Ce trebuie făcut? Pe vremuri, ştiu că vă pricepeaţi! (*Maria găseşte o clipă pentru un gest strengăresc, către Simina*).

D-NA GIGEA (*flatată*): Nimic mai simplu. Aveţi motive?

MARIA: N-am.

D-NA GIGEA (*elogios*): Fetele din ziua de azi. La noi. la Choisy Mangâru...

MARIA: Credeţi că nu se poate?

D-NA GIGEA: Vai de mine... Ar fi suficient să vă spună o dată „mizerabilo”.

MARIA: Nu-mi spune „mizerabilo”...

D-NA GIGEA: Nu? Cu ce se ocupă?

MARIA: Profesor la politehnică!

D-NA GIGEA: Intelectual! Aşa se explică. Păcat...

MARIA: De ce păcat?

D-NA GIGEA: Mă doare când divorţează intelectualii. Educaţia mea de la Choisy Mangâru... Vrea să staţi la cratiţă? Subaprecierea femeii?

MARIA: Nu! Nu mă lasă să schiez si să patinez iarna...

D-NA GIGEA (*preţăluind*): Nepotrivire de caracter, asta-i cel mai dificil. (*Pauză.*) N-a ridicat niciodată pumnul asupra dumneavoastră? Nu v-a... atins?

MARIA: Nu.

D-NA GIGEA: Păcat! (*Sună telefonul.*) După aceea, daţi un telefon la trust?

MARIA (*simplă negaţie din cap*): Alo?

D-NA GIGEA (*către Simina*): E adorabilă... dar nefericirea... nefericirea nu alege...

MARIA: Da, ce vorbeşti? A nins pe Coştila? Când? Când vrei tu... Mâine seară... dar cu examenele ce faci? Alo, alo! Rică — cumperi ceară, pentru schiuri... bine... alo, alo. Rică — la prânz vin mai târziu, găseşti în bucătărie cartofii tăiaţi... (*Râs, fericită, în receptor. Doamna Gigea o întreabă, cu ochii, pe Simina: „cine e? Soţul?” — nu poate să înţeleagă. Un cap al unui om de serviciu*

apare în uşa întredeschisă.)

CAPUL OMULUI DE SERVICIU: E pe aici o tovarăşă Gigea? O doamnă Gigea?

D-NA GIGEA (*sărind*): Da, eu...

CAPUL OMULUI DE SERVICIU (*uimit*): Dumneavoastră sunteţi o doamnă Gigea? (*După uimire*.) Vă boceşte fata afară...

D-NA GIGEA (*panică; strânge lucrul de mână, vârându-l într-o sacoşă enormă de sportiv*): Viu, viu imediat! (*Către Simina*.) Au nenorocit-o...

MARIA (*despărţindu-se, cu greu, de telefon*): A plecat? O cunoaşte tot oraşul ca pe un cal breaz, dar n-am stat niciodată de vorbă cu ea... Muream să ştiu ce-i în capul ei! Ei, acum ce-i cu tine? Ai slăbit..

SIMINA: Am trecut să te văd...

MARIA (*antisentimentală*): Amintiri din copilărie?

SIMINA (*idem*): Amintiri din copilărie!... De când te-ai căsătorit?

MARIA: De patru luni. Tu?

SIMINA: Sunt logodită...

MARIA (*femeie, ca orice femeie*): Ei, bravo; cu cine, tu?

SIMINA: Cu un băiat din uzină, Constantin Dinu.

MARIA: Băiat? Ce termen e ăsta? Tu ai nevoie de băieţi?

SIMINA (*stinsă*): Aşa se spune pe la noi. E bărbat în toată firea. (*Ca să arate cine-i băiatul ei, ferindu-se, nesigur, alandala, de vreo „pilă”*.) I-am fost profesoară la seral. E nebun după geografie... Vrea să ne căsătorim şi să plecăm... la Yalta şi Soci... A ajuns până la întrebarea a 8-a la „Cine ştie, câştigă...” cu fluviile Africii.

FUIORESCU (*uşa larg dată de perete, intrare masivă, cu prestanţă, mâinile ocupate cu câte două tablouri strânse la subsuoară*): Stimate tovarăşe, noroc bun şi sărut mâna! Al dumneavoastră pictor prea plecat — Marcu Fuiorescu... (*Încearcă să ducă mâna la inimă, să scoată recomandaţia, renunţă*.) Vin de la tovarăşul Dorobanţu... e într-o şedinţă... Imediat m-am gândit să

vin la dumneavoastră. Cine-i după tovarăşul Dorobanţu? Sfatul! Cine-i la sfat, prietena artei? Tovarăşa Maria Cernea. Şi la Bucureşti vă ştie toată lumea... Eu (*cu capul plecat*) vreau nu numai să vă cunosc, dar şi să vă solicit... Pozaţi-mi! Mâine deschid expoziţia mea în oraşul dumneavoastră...

MARIA: Cine v-a autorizat?

FUIORESCU (*munte de demnitate*): Poporul! Oraşe întregi mi le-au smuls cu ambele mâini... La Oneşti, la Bumbeşti, la Tîncăbeşti, la Bucureşti... cererea a întrecut oferta! Am atins proporţii industriale! Închid ochii (*realmente*) ...vă rog să-i închideţi şi dumneavoastră... văd omul muncii trezindu-se dimineaţa, în noul său apartament, şi ridicând privirea pe peretele din faţa patului. Această femeie îl cheamă la viaţă, la muncă, la depăşirea normei. Sub privirile ei se spală mai bine, îşi sărută soţia mai cu foc, pleacă la muncă mai repede... (*Subtil, abia întredeschizând ochii.*) De ce n-aţi fi şi dumneavoastră, acolo, în apartamentul oamenilor muncii? 300.000 de apartamente noi, 300.000 de portrete.

MARIA (*rezolută*): Nici gând. Mă interesează de unde aveţi autorizaţia pentru desfacerea în cantităţi industriale...

D-NA GIGEA (*apariţie la uşă, intrare zdrobită, rezemare de uşă*): Mi-au nenorocit-o, au transferat-o, fiţi femeie de inimă şi... chemaţi trustul!

MARIA: Doamnă, nu insistaţi!

D-NA GIGEA (*contraatac*): Puteţi lăsa calomnia nespulberată? Fata se dusese să sprijine un tânăr muncitor care se pregătea pentru politehnică...

FUIORESCU (*dibaci*): E vorba de casieriţa restaurantului „Gloria”?

D-NA GIGEA (*speranţă*): Da, domnule.

FUIORESCU: Doamnă, sunteţi victima unei erori. (*Către Maria şi Simina.*) Am asistat la scenă. În numele sfatului şi al societăţii noi, trebuie să declar că tovarăşii au

dreptate. Fata dumneavoastră... mă doare pentru sufletul unei mame... a avut o atitudine necorespunzătoare. Numai înalta moralitate a acestui tânăr muncitor de tip nou... crescut de noi... (*caută portretul lui Dinu*), am omis să-l aduc..., numai el şi prezenţa mea au făcut ca fata dumneavoastră să nu... Educaţi-o în spirit sănătos...

D-NA GIGEA (*rupând tratativele*): M-am adresat unei femei... bărbaţii nu au obiectivitate.

MARIA: Doamnă, insistaţi inutil, nu eu sunt în măsură să apreciez şi să hotărăsc în cazul fiicei dumneavoastră. Cât priveşte scrisorica de la vărul cumnatei mele, trebuie să ştiţi că suntem împotriva intervenţiilor neprincipiale.

FUIORESCU: Just.

D-NA GIGEA (*indicând-o, cu sacoşa de sportiv, pe Simina*): Dar pe domnişoara cum o puteţi servi? Colege de bancă, nu? Amintiri din copilărie? (*Teribilă.*) Las' că ştim noi! A venit să ceară transferul logodnicului...

MARIA: Da? (*Încurcată.*) Unde?

D-NA GIGEA (*decisivă, cu sacoşa*): De pe Venus pe Marte, da' cine-o crede? (*Maria râde.*) Râdeţi! Las' că veţi vedea... (*Represalii imediate.*) Descurcaţi-vă singură... în procesul dumneavoastră... Şi să văd cum... Motive, ca să ştiţi, n-aveţi!

MARIA (*umorul ei*): Ştiu! (*Doamna Gigea pleacă, sună telefonul.*) Da, da... chiar acum... (*Punând receptorul în furcă.*) Sunt chemată la preşedinte... Simi... zău, nu te supăra. (*Fără să-i mai pese de Fuiorescu.*) Vino diseară acasă la mine. stăm de vorbă până dimineaţa... Aurel vine târziu, are examene...

SIMINA (*umor violet*): Da.

FUIORESCU: Tovarăşă Cernea, eu vă aştept...

MARIA: Nu mă aşteptaţi, nu ştiu cât stau la tovarăşul preşedinte.

FUIORESCU (*nouă manevră*): Văd în asta o bruscare...

MARIA: Aveţi un ochi format! (*Iese*.)

FUIORESCU: Atunci, mă voi plânge tovarăşului Dorobanţu... (*Imediat, Siminei, gata de plecare*.) Domnişoară, nu plecaţi. Aveţi un chip energic... doresc o clipă de contemplare metafizică... (*Apropiindu-se de Simina, şoaptă*.) Aveţi vreo trecere la tovarăşa Cernea?

SIMINA (*în sfârşit, explozia acumulată de-a lungul întregului tablou*): N-am trecere la nimeni... n-am...

FUIORESCU: V-a invitat diseară, acasă...

SIMINA (*furie crescândă*): Nu m-a invitat nicăieri...

FUIORESCU: Am auzit cu urechile mele...

SIMINA (*fortissimo*): N-ai auzit nimic...

FUIORESCU (*piano*): Mai încet! (*Îşi strânge tablourile*). Mai încet!

SIMINA: De ce mai încet? Am să strig peste tot că tablourile dumitale sunt îngrozitoare. O adevărată escrocherie! Ce dracu' cauţi cu ele? Ce ne încurci? Nu-mi trebuie nici raţele, nici ţigăncile dumitale, nici divorţuri, nici boneţele...

FUIORESCU (*demn*): Nu mă ocup de boneţele!

SIMINA: Dumneata vrei intervenţii! Nu intervin... auzi? Nu... (*Apare în uşă Isaia*.) Intră, nea Isaia, intră... (*Calm, aparent brusc*.) Ai venit să vorbeşti cu tovarăşa Cernea, nu? Să-l faci om pe Dinu, nu? Am vorbit eu cu tovarăşa Cernea. Uite, aşa o gură am deschis. S-a aranjat... cum am deschis gura, s-a aranjat... Şedea acolo, eu aici... (*Joacă scena sub ochii uimiţi ai celor doi*.) Logodnicul meu stă prost la matematică... — Ce vorbeşti, Simi? Păi, să dăm telefon! Alo! Tovarăşul preşedinte al sfatului? Alo, tovarăşul prim-secretar? Alo, tovarăşul..." I-am aranjat şi admiterea şi examenul de stat. (*Autoironia a liniştit-o*.)

ISAIA (*sever*): Tovarăşă Simina, dumneata...

SIMINA (*iese, calmă şi normală*).

FUIORESCU (*cu ţigăncile şi raţele subsuoară*): Femeile din ziua de azi. O aşteptaţi pe tovarăşa Cernea? E într-o

şedinţă...
ISAIA (*observând tablourile*): Sunteţi... pictor?
FUIORESCU (*ironie de tatonare*): Artist... nu al poporului... dar popular..,
ISAIA (*secret*): Nu sunt din perioada... Rubens.
FUIORESCU: A! Nu... influenţa Van Gogh... Cezanne.
ISAIA (*profan, care învaţă*): N-am ajuns acolo... Raţele astea nu-s cam decadente?
FUIORESCU: Astea, ale mele, nu... poate ale altora... altă viziune... Dumneavoastră, tot pentru o intervenţie? În ce raporturi sunteţi cu tovarăşa Cernea?
ISAIA (*drastic*): Eu nu fac intervenţii, tovarăşe. Nu prea te-ai debarasat de vechile idei.
FUIORESCU: Noi, artiştii, ne debarasăm mai greu. Veniţi din producţie?
ISAIA: Uzinele din Cisnădie, tovarăşe.
FUIORESCU (*imediat*): N-aveţi nevoie de o galerie a fruntaşilor în producţie? (*Şoptit mic*.) Ceva grandios! De la intrare te întâmpină chipurile celor care merg înainte!
ISAIA (*simţindu-l, în spirit de clasă, pe escroc*): Nu-ţi dăm noi fruntaşii pe mână... de ei se ocupă cei mai buni pictori ai noştri... Dumneata vezi-ţi mai bine de raţe...
FUIORESCU: Ce aveţi cu raţele, tovarăşe? Şi ele au un rost în viaţa omului!
ISAIA: Lasă raţele! Dumneata, dumneata personal ce rost ai în viaţa omului? (*Intră Maria*.)
MARIA: Să trăieşti, nea Isaia!
FUIORESCU (*încă o dată, ca să se audă, dar fără să o mai privească*): Atunci, ne vedem la tovarăşul Dorobanţu! (*Iese*.)
MARIA: Ce-i, tovarăşe Isaia? Îţi plac ţigăncile escrocului?
ISAIA: Cum o să-mi placă, tovarăşă? Am ajuns la genialul Rubens şi o să-mi placă o raţă! Altceva vreau să te rog... Am un băiat...
MARIA: De când?

ISAIA: Fără glume, tovarăşă Maria. Mă refer la un tânăr din uzină, Constantin Dinu. Dă scrisul după-masă... băiat excepţional!
MARIA: Şi?
ISAIA: Aveţi-l în vedere.
MARIA: De ce?
ISAIA: Cum, de ce? E fala uzinei?
MARIA: Sunt 400 de candidaţi... toţi sunt fala uzinei; cine-i bun, intră!
ISAIA: Om al clasei muncitoare.
MARIA: Toţi sânt ai clasei muncitoare, tovarăşe Isaia.
ISAIA: A plecat de la ţară... îl ştiu de când a venit în uzină cu o boccea... (*Argumentat*.) Se căsătoreşte cu o fată... după examen... tot de la noi... cadru de bază, profesoară la seral... fostă muncitoare... Simina Ioniţă...
MARIA: Simina Ioniţă? O cunosc. A fost adineauri la mine, nu mi-a spus nimic. Ce vrei? O intervenţie?
ISAIA: Eu nu fac intervenţii, tovarăşă! Eu zic! Parcă nu ştii cum sunt logodnicele? Modeste... timide...
MARIA (*care a înţeles*): Lasă-le aşa, modeste... dumneata n-ai fost niciodată logodit?
ISAIA: Ba da. Dar era pe timpul burghezo-moşierimii. (*Pauză*.) De ce nu ajuţi uzina noastră, tovarăşă Cernea?
MARIA: O ajut.
ISAIA (*ţanc*): Credeam că ai nivel!
MARIA: Am, da' nu ştiu de ce îmi place să fiu principială. Îmi place aşa cum îmi place să ningă afară, crede-mă...

(*Şi fiindcă mi se pare romantic, afară chiar ninge în această clipă. Prima ninsoare a anului*.)

ISAIA (*sever*): Fără comparaţii trase de păr, tovarăşă Cernea... Şi eu ţin la principii. (*Polemic*.) Ca la mama mea, dacă vrei să fiu clar. Dar, când e vorba de uzina în care am crescut, în care m-am dezvoltat...
MARIA: Toţi ţinem la uzina în care ne-am dezvoltat. Toţi

cei 400 de candidaţi ţin la uzina în care s-au dezvoltat, plus comitetele lor de întreprindere. Şi atunci, ce facem?

ISAIA (*precipitat*): Atunci, vorbesc cu tovarăşul Dorobanţu!

MARIA: Ninge, tovarăşe Isaia.

ISAIA: Tovarăşă Cernea... Mai multă maturitate!

CORTINĂ ALBĂ

Din culise, cor de grădiniţă, care traversează strada:
„Nu mai e verdeaţă,
Ninge şi îngheaţă,
Urlă vijelia,
Tristă e câmpia.”

INTERMEZZO PE NINSOARE
Ninsoare, fulgi mari.

DINU (*într-un suflet, către noi*): Ninge, tovarăşi! Ninge — puneţi mâna, convingeţi-vă. Nici un fulg nu se topeşte. Toţi sunt albi, întregi, noi. Îmi place o ninsoare ca lumea. Ce idei poate să aibă natura, nu-i aşa? Dimineaţa, în parc, era frig. Simina tremura, dar apăruse şi soarele, nu ştiu dacă ţineţi minte. Eram la seminar, cu toţi leii, la meditaţie, când, deodată, văd că afară ninge. N-am mai avut răbdare să stau un minut în clasă. La prima pauză, am zburat... N-aţi văzut-o pe Simina? M-aş plimba cu ea... Ne-am despărţit supăraţi, amărâţi... Vă daţi seama. Nu voia să se ducă la Maria Cernea. Mă bătea la cap că nici eu n-am să pot deschide gura la nea Dorobanţu... Sunt eu cam timid de felul meu, gândesc greu, aţi văzut... dar mă debarasez de chestiile astea... Uite, aşa o gură am să deschid... (*Deschide larg gura, îi intră fulgi, râde*.) Ninge! Dacă naturii îi vin idei de astea trăsnite, de ce nu mi-ar veni şi mie?... Un telefon la nea Dorobanţu, şi

gata.

(*Intră într-o cabină telefonică, începe o mimică plină de voie bună în convorbirea cu Dorobanţu. Reporterul staţiei locale de radioficare apare cu un microfon în mână, agitat, plin de idei, căutându-şi eroii. Apare Isaia, grăbit*.)

REPORTERUL: Tovarăşe... Ninge! E foarte ciudat, dar ninge. Ninge cu fulgi mari.

ISAIA (*se uită în sus*): Just!

REPORTERUL: E prima ninsoare a anului, e primul meu reportaj. Vreau să spuneţi ascultătorilor noştri ce părere aveţi despre această sărbătoare a naturii.

ISAIA (*exact*): Părerea mea personală?

REPORTERUL (*arzând*): Ne interesează părerea dumneavoastră personală, a omului simplu, a omului de pe stradă... (*Îi întinde microfonul, să vorbească*.) A omului care munceşte. Meseria dumneavoastră?

ISAIA: Responsabil cu munca sportivă...

REPORTERUL: Perfect.. Numele?

ISAIA: Gheorghe Isaia (*cochet*), nea Isaia, pentru marea masă a salariaţilor.

REPORTERUL: Ce părere aveţi, deci, despre ninsoare?

ISAIA (*oficial*): Eu cred, tovarăşi, că ideea tovarăşului reporter nu e rea deloc. Ea trebuie apreciată la justa ei valoare... Ninsoarea e un fenomen al naturii, care trebuie larg cunoscut... în lupta cu superstiţiile, concepţiile reacţionare şi neştiinţifice... (*Reporterul, mutră pleoştită, îl lasă baltă. Dinu iese din cabina telefonică*.)

REPORTERUL: Meseria dumneavoastră?

DINU (*excelentă mină*): Strungar, în drum spre inginerie.

REPORTERUL: Perfect. Ce părere aveţi despre această ninsoare, această mare sărbătoare a naturii? Ascultătorii noştri ar vrea să... (*Întinde microfonul. Dinu deschide gura mare şi nu spune nimic*.)

REPORTERUL: Ascultătorii ar vrea să ştie ce părere aveţi ca strungar?

DINU: Am nevoie de sprijinul dumneavoastră...

REPORTERUL (*rămâne încremenit*).

DINU: Vezi că pot?

REPORTERUL (*perplex*): Da. (*Insistă cu microfonul.*)

LILLY (*se apropie tandru de reporter*): Ce părere aveţi despre această superbă şi neaşteptată ninsoare?

REPORTERUL: Eu?

LILLY: Sunteţi de mult la noi în oraş? Nu v-am mai văzut... (*Reporterul, alarmat, încearcă inutil să scape.*) Sunteţi proaspăt, nu? Unde locuiţi? Staţi în gazdă? (*Se îndepărtează, măsurându-l, atentă.*) Reporterii... vin şi se duc... ca fulgii... Ah, strungarii!... (*Apare Fuiorescu, Reporterul i se aruncă înainte.*)

REPORTERUL: Ce meserie aveţi?

FUIORESCU (*pricepând repede*): Pictor... deschid o expoziţie în oraş.

REPORTERUL: Ecce homo! Numele?

FUIORESCU: Marcu Fuiorescu.

REPORTERUL: Tovarăşul Marcu Fuiorescu, pictor, vă va spune câteva cuvinte despre ninsoarea noastră... Tovarăşul pictor are cuvântul...

FUIORESCU (*improvizând rapid*): Tovarăşi, culoarea albă e culoarea mea preferată, bineînţeles după cea roşie. Am nenumărate tablouri în care pictez zăpada albă căzând pe acoperişuri roşii. Le puteţi cumpăra de la expoziţia mea, cu vânzare, Piaţa Bămuţiu 5.

REPORTERUL (*şoaptă*): Mai concret, tovarăşe pictor... Ninsoarea...

FUIORESCU: Mai concret, deci. În expoziţia mea veţi mai putea găsi, alături de peisaje cu ninsoare, multă natură moartă, femei frumoase, muncitori în plin avânt... Preţurile sunt convenabile... Afară ninge liniştit, în casă arde focul, şi dumneavoastră priviţi o ţigancă superbă... (*Reporterul — semne de nerăbdare. Fuiorescu pricepe.*)

Înainte vreme, tovarăşi, ninsoarea însemna altceva!... Mi-aduc aminte, o înmormântare, cai negri, un dric masiv negru, o ninsoare abundentă, albă... ce contrast!...

(*Reporterul pleacă cu microfonul şi aleargă spre Simina*.)

REPORTERUL: Tovarăşă, sunteţi salvarea reportajului meu... Ce meserie aveţi?
SIMINA: Profesoară la liceul seral...
REPORTERUL (*rapid*): Ura! Ce părere aveţi despre această ninsoare?
SIMINA: Da' ce v-a venit? Am răspuns la anchete despre cărţi, despre modă, dar...
REPORTERUL (*îi întinde microfonul, culege un fulg din aer şi i-l oferă ca pe o floare*): De ce sunteţi prozaică? Puteţi compara toate acestea cu un fulg?
SIMINA (*ia fulgul*): Într-adevăr. Observaţi ce perfectă e geometria unui fulg? Nimic nu-l deformează. Străbate distanţe imense şi rămâne rombic, hexagonal, octogonal, perfect... Urmăriţi-i! Urmaţi-i! Iubiţi-i! Aş vrea să fim curaţi ca această ninsoare; limpezi — ca şi ea.

(*Ies amândoi*.)

CORTINA

TABLOUL 4

Biroul lui Dorobanţu, pe cuvintele Siminei, reluate la un difuzor de cameră.

DOROBANŢU: Deşteaptă fată... Alo, meteorologicul? Cine-i, Năstase? Ura, Alecule! Dorobanţu... Ce-i cu ninsoarea asta năzdrăvană?... Crezi că o să ţină două, trei zile...? Bravo, Alecule! Atunci, să luăm măsuri. Ţi place să schiezi?... Cum dracu'? Lucraţi cu natura şi staţi ca popândăii în birou? Vii pe Coştila să te învăţ să schiezi? Bine! Alo! Mă, cum dracu' s-a format ninsoarea asta, din senin? (*Foarte serios.*) Vreun anticiclon? Vreun aer subpolar? Vreo depresiune? (*Hohot de râs.*) Hai, să trăieşti...

ISAIA (*cap pe uşă*): Noroc bun, tovarăşe Dorobanţu!

DOROBANŢU (*bine dispus*): Ura, nea Isaia! Bucuros de oaspeţi... Ce-i cu dumneata? (*Isaia ia loc pe scaun.*) Ce zici ce-i afară? Ce părere ai?

ISAIA (*fără chef*): Zău, tovarăşe Dorobanţu, fără chestii de-astea...

DOROBANŢU: De ce, nea Isaia? Hai, zi. ce ai pe suflet?

ISAIA: Ca de la ora la om?

DOROBANŢU: Ca de la om la om.

ISAIA: Sunt mâhnit! Foarte mâhnit.

DOROBANŢU: De ce, nea Isaia?

ISAIA: Avem doi băieţi...

DOROBANŢU: Bucuria casei!

ISAIA: Ce, bucuria casei, tovarăşe Dorobanţu? Fala uzinei! Iau maturitatea, la seral... maturi şi politiceşte, după cum apreciem noi... Şi îi trimitem la politehnică... cred

că-i ştii. Ignat şi Dinu.
DOROBANŢU: Cum să nu-i ştiu?
ISAIA: Cum să nu ştii, nu? (*Lugubru.*) Ignat a dezertat.
DOROBANŢU (serios): Cum a dezertat Ignat?
ISAIA: Cum? Simplu. Azi dimineaţă a luat trenul accelerat, a cântat ceva şi s-a întors la Cisnădie.
DOROBANŢU: De ce?
ISAIA: Pentru că nu era matur!
DOROBANŢU (*agasare, drum spre concret*): Probabil că i s-a făcut dor de o fată din Cisnădie... sau a găsit pe-aici vreuna şi n-a mai învăţat. Îl ştiu eu pe Ignat...
ISAIA: Dinu aşa zice, că am controlat chestia... În noile condiţii create...
DOROBANŢU: Care condiţii, nea Isaia?
ISAIA: Ale dezertării lui Ignat, nu? Uzina se mai bizuie doar pe Dinu.
DOROBANŢU: Aha! Şi?
ISAIA: Tovarăşe Dorobanţu, dumneata, aşa... în faţa conştiinţei dumitale... câţi ingineri s-au ridicat dintre muncitorii de la uzina noastră, în care ne-am dezvoltat împreună?
DOROBANŢU (*în problemă*): 17!
ISAIA: Socoteşti asta just?
DOROBANŢU: Socotesc asta insuficient, mai ales la voi.
ISAIA: Just! Pe Dinu îl cunoşti? E un băiat bun?
DOROBANŢU (*tot timpul în jocul lui Isaia*): E un băiat foarte bun.
ISAIA (*înaintând cu ochii închişi*): Admiţi că trebuie să iasă inginer?
DOROBANŢU: Admit... (*Isaia, zâmbet spre victorie*) ...dacă e pregătit...
ISAIA (*cădere bruscă. Revenire*): Dar dacă nu e pregătit?
DOROBANŢU: Cum să nu fie pregătit? Dinu? Asta dacă nu e pregătit, nu se prezintă la examen.
ISAIA: Dar dacă i-o iau alţii înainte, mai bine pregătiţi?
DOROBANŢU: Se duce acasă, se pregăteşte mai bine şi a

doua oară intră.
ISAIA: Nu se poate!
DOROBANŢU: De ce să nu se poată?
ISAIA: Nu vreţi să interveniţi pentru el?...
DOROBANŢU: De ce să intervin? (*Isaia — din nou conspectare a lui Dorobanţu.*) Devine inginer mai bun dacă intervin? O să ştie mai multe? Ce nevoie avem? Lupta pentru calitate, nea Isaia!
ISAIA: Da' uzina? Cum să se simtă uzina?
DOROBANŢU: Uzina să se simtă bine, nea Isaia. Aţi depăşit planul, sunteţi fruntaşi pe ramură...
ISAIA: Parcă nu te-ai ridicat de la noi, tovarăşe Dorobanţu.
DOROBANŢU: Tocmai, că m-am ridicat de la noi, nea Isaia. Dar, ia stai. Cu turnarea la cald aţi descurcat-o până la urmă?
ISAIA: Turnarea la cald s-a rezolvat. Te pui cu inginerii noştri? Tovarăşe Dorobanţu... în numele meu personal, te rog să te mai gândeşti la ce ţi-am spus...
DOROBANŢU (*se duce la fereastră. După o pauză*): Dom'le, ce ninge! Nici gând să se topească. În munţi poate atinge jumătate de metru. Ştii să schiezi, nea Isaia?
ISAIA: Te-am rugat şi eu ceva...
DOROBANŢU: Ce?
ISAIA: Să te mai gândeşti...
DOROBANŢU: Păi, mă gândesc, nea Isaia... (*De la fereastră, privind fulgii.*) Dumneata ştii cine s-ar simţi cel mai prost în povestea asta?
ISAIA: Cine?
DOROBANŢU: Dinu! N-ar admite o intervenţie...
ISAIA: Ei, n-ar admite...
DOROBANŢU: Nu i-ar plăcea!
ISAIA: Mai face omul şi ce nu-i place! Nu mi-a dat împuternicire să vă rog?
DOROBANŢU (*întorcându-se brusc, eu faţa la el*): Nu cred. Uite, acum am vorbit cu el la telefon, şi nu mi-a spus

nimic...

ISAIA: Mai evoluează tovarăşii... nu bat pasul pe loc.

DOROBANŢU: Uite, nea Isaia, Dinu trebuie să vină la mine. Eu îmi dau capul că nu va deschide gura pentru o intervenţie... Alte greutăţi, nea Isaia?

ISAIA: N-avem extreme. Suntem în zona retrogradării. Gigi unu, individualist, Gigi doi...

DOROBANŢU: Gigi doi mi-a plăcut., are şut, fente...

ISAIA: O murătură! I-a intrat în cap că e Pele! „Carbonul” are doi băieţi care vor să vină la noi... Balinte şi Cotoşmanu.

DOROBANŢU (*drastic, serios*): Să nu-i luaţi!

ISAIA: De ce?

DOROBANŢU: D-aia, nea Isaia, d-aia... Ca să vă descurcaţi singuri! Mâine o să-l vreţi pe Pîrcălab, poimâine pe Ozon!

ISAIA (*om din tribună*): Ce Ozon, tovarăşe Dorobanţu, ăla mai e jucător?

DOROBANŢU (*şi el om din tribună*): Unde aţi avea voi unul ca Ozon? (*Sună telefonul.*) Da? Tovarăşul Constantin Dinu. (*Privire la Isaia.*) Să intre...

ISAIA (*semne agitate*): Nu...

DOROBANŢU (*revine*): Alo! Să intre, dar peste două minute...

ISAIA: Tovarăşe Dorobanţu, înainte de a-ţi ura noroc bun, vreau să te rog să te mai gândeşti la uzina noastră.

DOROBANŢU: Cu o condiţie...

ISAIA: Care?

DOROBANŢU: Să te mai gândeşti şi dumneata...

ISAIA: La ce?

DOROBANŢU: Dacă era nevoie de intervenţia pentru Dinu. Dacă nu putem trăi şi fără...

ISAIA (*pentru prima dată, alt ton la acest cuvânt care-l obsedează*): Fără?

DOROBANŢU (*categoric*): Fără!

(*Isaia iese. Dorobanţu rămâne la fereastră, meditând. Nu la ninsoare*).

DOROBANŢU (*se plimbă prin cameră*): Mai evoluează tovarăşii... Nu bat pasul pe loc... Just, nea Isaia... Atunci, să vedem în ce direcţie a evoluat tovarăşul Dinu.

DINU (*triumfător, gata să facă harcea-parcea timiditatea*): La dumneavoastră am venit, tovarăşe Dorobanţu.

DOROBANŢU: Bine, mă băiete, ai lăsat paltonul acasă?

DINU (*degajat*): Ţine şi aşa... (*Glumă*.) Am umbrelă.

DOROBANŢU: Ia zi, ce mai e nou? Cum merge?

DINU (*direct*): Am după-masă scrisul...

DOROBANŢU: Scrisul. Asta-i eliminatoriu, nu?

DINU: Absolut. Şi d-aia...

DOROBANŢU (*orice, ca să-l împiedice*): Mă, îmi pare tare bine c-ai venit la examen. De când te bat eu la cap să devii inginer?

DINU: De mult.

DOROBANŢU: De mult, sigur că de mult, dar — de când? (Dinu se gândeşte, descumpănire deajuns de clară.) Să-ţi spun eu de când? A doua zi după ce te-am luat pe inventar, de la nea Pericle... ţii minte?

DINU: Ţin.

DOROBANŢU: Mă, tu nu ţii minte... (*Se duce la fereastră*.)

DINU: Ţin, tovarăşe Dorobanţu... Îmi permiteţi să fumez?

DOROBANŢU: Acum, dacă nu mai eşti al meu...

DINU (*stângaci, pe primul fum*): Ei, nu mai sunt... sunt al dumneavoastră, tovarăşe Dorobanţu.

DOROBANŢU (*scurtă încruntare*): Dacă ţii minte, spune-mi cum a fost. (*Pauză*.) Vezi că nu ştii? Atunci, de ce ai spus că ştii? Să-ţi spun eu: nea Pericle îmi spusese că eşti afurisit, ţii minte?

DINU: Da.

DOROBANŢU: Mai înjură?

DINU: Nu, că l-am chemat la U.T.M.

DOROBANŢU (*cu satisfacţie*): A venit nea Pericle la U.T.M.? Măi, ai dracului, tare aş fi vrut să fiu acolo... Şi nu mai spune „boule”?

DINU: Nici gând

DOROBANŢU (*fără idilisme*): Acum, cum spune?

DINU (*imitând*): „Dulceaţă a clasei muncitoare”... (*Dorobanţu râde.*)

DOROBANŢU: Acum, ca să ştii, îmi spusese că eşti un ţăran afurisit..

DINU (*indignare*): Ce vorbiţi?... îndrăznise să-mi spună... de ce nu mi-aţi spus?

DOROBANŢU: Şi pe mine m-a supărat chestia asta şi i-am spus: domnule, eu din ţăranul ăsta scot un inginer. A râs cu lacrimi...

DINU: A râs?

DOROBANŢU: Cu lacrimi. A doua zi, după ce mi-ai făcut vilbrochenul ăla cumplit, ţi-am spus că n-ar fi rău să devii inginer... ningea, ca acum... ţii minte?

DINU: Da, da...

DOROBANŢU: Nu ţii minte nimic... aveai memorie mai bună altădată... nici nu fumai... te-ai schimbat... evoluezi... poate ţi-ai luat-o şi în cap... Aă?...

DINU (*stratagemă, ca să se apere*): Nu, tovarăşe Dorobanţu, nu evoluez, da’ sunt... îndrăgostit. Îndrăgostiţii uită.

DOROBANŢU: Lasă-te de chestiile astea. Ai uitat, de exemplu, când ţi-a plăcut prima oară fata?

DINU: Nu.

DOROBANŢU: Atunci?... Îndrăgostiţii au cea mai bună memorie, cel puţin asta-i părerea mea. Cine-i fata? Tot aia pe care o ştiu?

DINU: Care?

DOROBANŢU: Aaaa! Sunt mai multe? Te-ai dat dracu’, domnu’ Dinu. Fâşneaţa aia... Florica, sau nu ştiu cum... ştii că nu-mi plăcea...

DINU: A, nu — am terminat cu ea. S-a luat cu un inginer. I-

a adus o rochie de nylon şi ne-am despărţit. (Supralicitând.) Nici n-am vrut s-o mai văd. Am ieşit cu ea la un restaurant. La garderobă, când să-şi dea paltonul, o văd că îmbrăcase rochia de nylon. Stai, fetiţo, nu aşa, astă-seară nu dansez cu tine. N-am gândit bine?

DOROBANŢU: Şi?

DINU: Şi, s-au căsătorit, iar după câteva luni a alergat după mine. Ca să vezi cine-i femeia!

DOROBANŢU: Şi tu?

DINU: Nimic. De-al dracu', mi-am făcut un costum de 360 metrul... Figură mai demnă... Când am luat „Ordinul muncii", eram în costum. După aia la reuniune... Damentango! Ramona. O văd că mă invită, admit. Tot timpul se uita la decoraţie. Când urcă la Ramona... ştiţi când?

DOROBANŢU (*zâmbet ironic, atotînţelegător*): Ei, sigur că ştiu!

DINU: Simt că se strânge lângă mine şi analizează stofa cu degetele. Întreabă: 360? 360! — îi spun.

DOROBANŢU: Clar! Şi acum?

DINU: A, e o fată foarte bună — n-ai mai prins-o pe la noi... Profesoară la seral, la geografie şi istorie, Simina Ioniţă... (*Sentimental, la urma urmei.*) Eu îi zic Niţă.

DOROBANŢU: Păi, de ce?

DINU: E mai frumos. Când doi oameni se iubesc, nu-şi mai spun pe numele din acte.

DOROBANŢU: Ştii că ai dreptate? Şi eu am simţit o dată chestia asta, dar n-am ştiut cum să-i spun. O chema Varvara. Cum să-i fi spus?

DINU: Vara.

DOROBANŢU: Ei, Vara. Nu merge!

DINU (*competent*): Asta îţi vine pe loc şi repede... Altfel...

DOROBANŢU: Şi cum e fata?

DINU: E o fată foarte bună, are suflet, caracter... E fata lui nea Ioniţă de la asamblare... Îl ştii pe nea Ioniţă ce om

e? Cristal. (*Dorobanţu — semn cu mâna că nea Ioniţă e cristal*.) Exact tat-su! Puţin cam încăpăţânată, mai sunt şi lipsuri, dar a venit acum de dimineaţă, numai ca să fie lângă mine când dau examen. (*Poate pe aici e portiţa*.) Ştie că e examen greu...

DOROBANŢU (*opac*): Maică-ta a văzut-o?

DINU: Cum să nu?

DOROBANŢU: Şi ce-a zis?

DINU: I-a plăcut. I-a plăcut că-i şi cultă, şi gospodină, fată de muncitor... a luat-o la un examen... Ia spune-mi, tovarăşă dragă, cum se fac sarmalele... da' găluştele în supă? Da' un cozonac pufos?

DOROBANŢU: Şi a ştiut?

DINU: Şnur!

DOROBANŢU (*cât se poate de degajat*): Ai pus tu o pilă pentru ea.

DINU: Mă vedeţi pe mine? (*Rămâne în suspensie*.)

DOROBANŢU: Eu o ţiu minte pe maică-ta de când a venit la uzină să-mi aducă plocon o găină pentru că te învăţ meseria... Ţii minte? Ne-am dus toată brigada la birtul lui Grecu şi am pus-o pe bătrână în capul mesei... Şi când vă căsătoriţi?

DINU: După examen... (*Nouă încercare*.) Dacă nu cad...

DOROBANŢU (*limpede*): De ce să cazi? Nu eşti tu omul să cazi!

DINU (*atacul cel mare*): La matematică...

DOROBANŢU: La matematică trebuie să fii as! Ai cap de matematician; în lacul tău, aş ţine în buzunar zece ingineri. Eu, da, eram slab la matematică... abia am prins teorema lui Pitagora. Şi ce frumoasă e teorema lui Pitagora!

DINU: Asta-i simplu, da' ce mă fac cu...

DOROBANŢU: Fii serios... tu ştii perfect, sunt sigur, numai că aşa-i înainte de examen, ţi se pare că nu ştii nimic...

DINU: Dumneata ai dat examene grele, tovarăşe Dorobanţu?

DOROBANŢU: Mă, zău că ţi-ai luat-o în cap... Cum să nu fi dat examene grele? Eu, ştii ce aş face în locul tău? M-aş plimba, aş schia... aş citi „Sportul popular”... m-aş duce La cinema... a venit „Război şi pace”... şi la examen m-aş prezenta...

DINU: Da’ dacă-s alţii mai buni?

DOROBANŢU: Dacă-s alţii mai buni, ţi-o iau înainte. (*Dinu, oftat.*) Te duci acasă şi te pregăteşti şi mai bine...

DINU (*deschide imediat gura, dar nu emite nimic, stopat. Pauză clară*).

DOROBANŢU (*atent la gura lui Dinu*).

DINU (*întoarcere, sub privirea lui Dorobanţu*): N-aţi dat niciodată examen, tovarăşe Dorobanţu!

DOROBANŢU: Dacă nu mai spui la nimeni, îţi spun... (*Dinu — aprobare imediată.*) Am dat examen la conservator, la Bucureşti, în ,50...

DINU: La conservator?

DOROBANŢU: Chiar acolo; eram membru în echipa artistică, ne-a trimis la Bucureşti, la examen.

DINU: Habar n-am avut!

DOROBANŢU (*tainic*): Nimeni nu ştie, numai nevastă-mea şi tovarăşul Cupcea de la regiune. Am căzut

DINU (*uimit*): Aţi căzut? Cum se poate!

DOROBANŢU (*bună şi mare bună dispoziţie*): N-am avut talent, frate dragă. Mi-am dat seama pe loc, în examen, în faţa comisiei. Erau cei mai buni artişti... Am recitat ce ştiam mai bine: „Clinele soldatului”. La teză îmi dăduseră „Caragiale şi demascarea burghezo-moşierimii”... Şnur, vorba ta...

DINU (*oftat*): Unde mi-ar da şi mie Caragiale şi demascarea...

DOROBANŢU: Stai să vezi. Încep: „Rănit în războaie, soldatul căzuse, şi-n puţine zile, chinuit muri”... ştii...

DINU (*coleg de suferinţă cu nea Dorobanţu*): „Departe de mama, care-l crescuse şi care-l iubi...”

DOROBANŢU: Exact! Încep să trag cu coada ochiului la

feţele lor. Jale neagră! Împuşcă-te, Dorobanţule! Nu mai ştiam cum să termin. Mă roagă să le recit altceva. „Stimaţi tovarăşi, nu mai recit nimic. Sunt clarificat, odată cu comisia”. Au râs — prima dată când au râs... Şi mă iau, ca doctorii: că n-au intrat zilele în sac, că talentul se dezvoltă... „Ce să se dezvolte, stimaţi tovarăşi? Luaţi muncitori talentaţi, că avem sute”; şi încep să-i prezint pe ceilalţi din echipă, cum mă pricep. Nici până azi nu ştiu de ce râdeau când le-am prezentat echipa. După aia, iar — că talentul se dezvoltă, că la conservator... „Stimaţi tovarăşi, ce mai tura-vura... n-am talent... ştiu eu ce-i cu mine”.

DINU: Şi?

DOROBANŢU: Şi am plecat cum am venit... la uzină, era atunci director Paşcanu. Că de ce n-am vorbit cu el, să vorbească el nu ştiu cu cine... Ce să vorbeşti, tovarăşe director? Crezi că dacă vorbeai, ieşea din mine vreun Nottara? Nu ieşea! Şi să-ţi mai spun ceva... (*Pauză*.) Mi-ar fi părut rău. Mie nu-mi place să-mi pară rău. De nimic ce facem în viaţă nu trebuie să ne pară rău, după aceea, la o analiză mai atentă, cum se zice... Tu ce spui?

DINU (*omoară mucul; evaziv — ştie el ce ştie*): N-am păreri în problema asta...

DOROBANŢU: Cum, n-ai păreri? Dar ce-i asta? Teoria quantelor... să n-ai păreri?... În problema părerilor de rău, cum să n-ai păreri?...

(*Sună telefonul, Dorobanţu îl lasă să sune; privindu-l mult pe Dinu, sfredelindu-l odată cu burghiul telefonului. Trece, aşa, un minut mare şi lung*.)

DINU: Nu răspundeţi la telefon?

DOROBANŢU: Nu, vreau să ştiu ce părere ai. (*Telefonul încetează*.)

DINU (*caută prin buzunare o ţigară*): Nu mai am ţigări.

DOROBANŢU (*scoate din sertar un pachet şi-i oferă*): Ei, ce părere ai?

DINU (*aprinde ţigara*): Spuneaţi că nu fumaţi, tovarăşe Dorobanţu... (*Tăcere din partea cealaltă, care ştie ce ştie.*) Ţineţi minte ce aţi făcut când m-aţi prins prima oară fumând la strung? (*Tăcere.*) M-aţi făcut să înghit ţigara.

DOROBANŢU: Acum n-ai mai înghiţit-o! Te-ai ajuns. (*Din nou, telefonul. Dorobanţu îl ridică.*) Da, Dorobanţu! Cine? Pictorul... Fuiorescu... (Căutând rapid în minte.) Fuiorescu, Fuiorescu, Fuiorescu... da, îl ştiu... unu' înalt, voinic (*pauză scurtă, apoi cu ironie făţişă*) şi „legat de popor"... (*Lui Dinu, după ce a pus receptorul în furcă.*) Să intre!

DINU: Da' dumneavoastră de unde-l cunoaşteţi pe ăsta?

DOROBANŢU: Dinule, pe mine nu mă duce cu vorba... Ce părere ai în problema noastră? (*Bătaie în uşă. Fuiorescu, cu tablourile la subsuoară.*)

FUIORESCU (*plecat şi tărăgănat*): Bună ziua, tovarăşe Dorobanţu, bine v-am găsit...

DOROBANŢU (*bonom*): Ce mai faci, maestre? De când nu ne-am văzut? Vă cunoaşteţi? (*Semn între Dinu şi pictor.*)

FUIORESCU (*dibăcie nepieritâ, totuşi*): E unul din eroii mei favoriţi. (*Întinde tablourile pe birou, printre care portretul lui Dinu.*)

DOROBANŢU (*mereu vesel, lăsându-l pe Fuiorescu să înainteze*): Tu eşti ăsta, Dinule? (*Dinu, ridicare să se vadă. Fuiorescu, căutare a demnităţii.*) Mă, parcă n-ai fi tu...

DINU (*jenat*): Cum o să fiu eu? Ce, aşa sunt eu?

DOROBANŢU (*interesat*): Da' cum eşti? (*Nici un răspuns. Către Fuiorescu, lovitură bine aplicată.*) Maestre, n-ai mai progresat!

FUIORESCU (*revenire la umilinţă*): Învăţăm, tovarăşe Dorobanţu, învăţăm mereu de la viaţă, de la oamenii

muncii. „Ars longa, vita brevis!” De aceea, am şi venit aici, pentru o confruntare cu publicul...

DOROBANŢU (*dând tot timpul din cap*): Învăţăm, învăţăm... nu înveţi cam de mult, domnule Fuiorescu?

FUIORESCU: Rafael a spus că toată viaţa învăţăm...

DOROBANŢU: Da? Aşa a spus Rafael? Da’ parcă de dânsul s-a prins ceva, nu?

FUIORESCU (*vezi discuţia cu Isaia, dând-o pe artă*): Rafael e depăşit, tovarăşe Dorobanţu...

DOROBANŢU: De dumneata? N-aş crede... Dinu, ştii cu cine seamănă? (*Şi indică tabloul lui Dinu de pe birou*.) Cu Geamănu, sudorul pe care l-ai făcut la fel cu State... ăla care era la fel cu Murzacu, betonistul... ştii care Murzacu?

FUIORESCU (*cu totul umil*): Care era la fel cu Mustaţă...

DOROBANŢU (*apreciere etico-estetică*): Nu eşti tare în oameni ai muncii, meştere...

FUIORESCU (*acelaşi*): Nu-i specificul meu. Da’ mă străduiesc... mă ataşez de popor...

DOROBANŢU: Dumneata te ataşez: de raţe!...

FUIORESCU (*deajuns de demn*): Exact. Libertatea ataşării. Cred că n-aveţi nimic împotriva raţelor...

DOROBANŢU: Dimpotrivă. Nici nu ştii cât îmi plac. Te-am văzut la Oneşti. (*Fuiorescu — spre bucurie*.)... Eram la un prieten... cumpărase o ţigancă a dumitale... (*Regizând un cvasielogiu, pe care Fuiorescu nu-l simte*.) Dimineaţa, când mă trezeam, îmi apărea ţiganca în faţa ochilor... mânca o verdeaţă...

FUIORESCU: O floare!...

DOROBANŢU: Mă rog... o floare! Îi plăcea. Râdea. (*Brusc*.) Groaznică, domnule, groaznică! L-am pus s-o dea imediat jos.

FUIORESCU (*căzut din elogiu, dar fără să-şi piardă firea*): Libertatea de expresie, libertatea de gust. În sfârşit, libertatea expoziţiilor...

DOROBANŢU: Ce vorbeşti? Vrei o expoziţie şi la noi... am

libertatea de a nu admite. Avem în fabrici expoziţii de pictură nouă, cinstită. Pictură cinstită, domnule Fuiorescu, e clar?

FUIORESCU: Nu admiteţi?

DOROBANŢU: Da' ce crezi?

FUIORESCU (*scoate recomandaţia din buzunarul hainei, de la piept*): Am aici, ca să zic aşa, o apreciere pozitivă, cu rugămintea... (*Întinde hârtia*.)

DOROBANŢU: Nu ţine pila, meştere. (*Fuiorescu, atunci, ultima carte. Se apleacă către urechea lui Dorobanţu. Dorobanţu admite o clipă*.)

DINU (*în timpul şoaptei, către noi*): Asta, cum dracu' face? (*Din nou, către necunoscutul din sală*.) Nu mă bate la cap, că nu pot... Ce, mă vezi pe mine făcând... (*Încearcă măcar gestul de a duce mâna la buzunarul de la piept*.)

DOROBANŢU (*foarte serios*): Atunci, să chem Bucureştiul...

FUIORESCU: La ora asta? N-o să vă dea legătura.

DOROBANŢU: Ia loc, să vedem... (*Către Dinu*.) Şi zi, Dinule, tu cum eşti? (*Ridică receptorul, dar ţine furca apăsată cu mâna cealaltă*.) Alo... alo... Dorobanţu... Dă-mi Bucureştiul, aştept...

(*Dorobanţu s-a întors cu spatele. Fuiorescu — semn către Dinu, adică: „Nu pierde momentul, bagă pila". Dinu nu înţelege semnul... Fuiorescu insistă expresiv, refăcând „lecţia" din tabloul 1. Dinu pricepe, ia un scaun să-i dea în cap. Dorobanţu se întoarce brusc. Dinu a încremenit cu scaunul în aer*.)

DOROBANŢU: Ce-i, Dinule, nu te înţelegi cu domnul Fuiorescu? Nu aveţi viziuni comune?

DINU: Cum, viziuni comune, tovarăşe Dorobanţu? (*Scaunul îl mănâncă în palme*.)

DOROBANŢU: Deci, n-aveţi viziuni comune. Îmi pare bine,

Dinule. Dar nu aşa se discută cu artişti ca domnul Fuiorescu. (*Brusc, ia receptorul*.) Alo! Da... Uniunea artiştilor plastici, vă rog.

FUIORESCU (*salt la uşă, lăsând totul*): Iertaţi-mă, tovarăşe Dorobanţu... o groaznică durere de stomac... Ulcerul... drumurile... mă întorc...

DOROBANŢU: Da' cu arta, ce faci, meştere? (*Măturând, cu un gest, biroul de toate ororile*.) N-am chemat nici un Bucureşti... Ştii de când îl cunosc pe stimabilul? Eram secretar de partid pe şantierul de la Iepuşoara. Când inaugurăm hidrocentrala, hai să facem galeria fruntaşilor. Apare domnul Fuiorescu... Cu autorizaţie, recomandări... Dom'le, toţi semănau, ca unul... Sudorul cu electricianul, betonistul cu lăcătuşul... să înnebuneşti, nu alta. La plată, 15 tablouri a nu ştiu câte sute... Nene, eu plătesc un singur tablou, plus indigoul!... Că reclamă la Bucureşti... Şi am făcut ca acum... Am întins numai mâna spre telefon... şi s-a muiat. A luat banii şi mi-a şoptit, tot ca acum, la ureche, că el e tare în raţe... Fă, dom'le, raţe... compari deosebirile între două raţe cu deosebirile între doi oameni? (*Brusc*.) Ce a fost cu Ignat? Cum l-ai lăsat să plece?

DINU (*surprins*): A plecat!

DOROBANŢU: Ştiu, da' de ce?

DINU: N-a mai vrut să înveţe...

DOROBANŢU: Ce zici să facem cu el?

DINU: N-am grijă.

DOROBANŢU: Cum, n-ai grijă?

DINU: Îl ştiu pe Ignat, cu ochii închişi: dacă iau examenul şi intru, imediat mă urmează... Are nevoie de exemplu personal, asta-i tot.

DOROBANŢU: Dinule (*foarte serios*), Dinule tată, trebuie să iei examenul. Auzi, mă! Trebuie... Scrie undeva cu litere mari... în cap, pe caiet, pe pereţi, pe haine... unde ştii — trebuie!

DINU: Am scris.
DOROBANŢU: Unde?
DINU (*sec*): Pe haine..
DOROBANŢU (*râde*): Aşa-mi placi. Să ai chef de glume... I-am spus şi lui Isaia: Dinu ăsta...
DINU: Care Isaia? Nea Isaia? A fost pe aici? Ce a vrut?
DOROBANŢU: Ce a vrut, a vrut...
DINU: Nu, spuneţi-mi, tovarăşe Dorobanţu, ce a vrut... te rog, nea Dorobanţule...
DOROBANŢU: Nu-ţi spun, nu mă ruga. N-ai nevoie.
DINU: N-am nevoie?
DOROBANŢU: Când îţi spun... (*Intră Maria Cernea ninsă, bătându-se cu palmele peste palton, veselă*.)
MARIA: Tovarăşe Dorobanţu, ţi-am adus prima zăpadă!
DOROBANŢU: Chiar voiam să te întreb: luăm familiile şi plecăm în munţi? Ninge abundent...
MARIA: Aurel e cu facultatea... au cam întârziat cu examenele...
DOROBANŢU: Vă cunoaşteţi? Tovarăşul Constantin Dinu, candidat la politehnică, dă cu Aurel, probabil...
MARIA (*surprinsă*): Ia te uită! Bravo, tovarăşe! (*Dând mâna cu Dinu*) Maria Cernea. (*Dinu — imobil*) Te cunosc — tovarăşe Dinu... Mi-a vorbit Simina de dumneata... eşti tare la geografie...
DINU (*replica lui grea*): A fost Simina... la dumneavoastră?
MARIA: Dimineaţa... (*Glumeaţă*.) Voia să intervin pentru dumneata.
DINU (*pe fiecare cuvânt al ei se retrage, ia balonseidul ca un nebun, fuge*).
DOROBANŢU: Dinule... stai mă...
MARIA: Unde a fugit? A venit logodnica lui să mă roage să-l transfer de pe Venus pe Marte...
DOROBANŢU: Unde?
MARIA: De pe o rachetă care pleacă spre Venus, pe una care pleacă spre Marte... Ce zici ce idee? Cum ţi se pare?

DOROBANŢU (*degajat*): Cum să mi se pară? Romantică.

(*În clipa aceasta, fiindcă mi se pare romantic şi realist, la difuzorul instalat în cameră, se anunţă lansarea unei noi nave cosmice sovietice*.)

MARIA (*se repede spre aparat*): Formidabil!
DOROBANŢU: Ai văzut? Spune-le tinerilor să vină cu alte glume!

CORTINA

TABLOUL 5

Restaurantul gării, la orele 3, după cum indică un ceasornic mare deasupra „Casei”. Foarte puţină lume la ora asta, mesele goale, un chelner cam plictisit. Casieriţa citeşte. Lilly lângă ea, la capătul unei discuţii, pare-se. La microfonul instalat undeva, peste bufet, un glas metalic de femeie anunţă: „La restaurantul gării nu servim tovarăşi în stare de ebrietate. Păstraţi curăţenia”.

LILLY (*către casieriţa care citeşte*): Şi asta-i tot ce aveţi aici? (*Casieriţa nu răspunde*.)
MICROFONUL (*răspunde de pe altă lume*): „Folosiţi hotelul Gloria, restaurantul deschis până la orele unu noaptea. Muzică bună”.

(*Un tren manevrează afară şi frânele lui acoperă glasul microfonului, invadând restaurantul. Lilly, patetică, duce mâinile la urechi. Deodată apare Dinu, Lilly întrerupe gestul patetic şi-l urmăreşte cum se aşază la o masă. Un chelner se îndreaptă spre el*.)

CHELNERUL: Cu ce vă servim?
DINU: Un şniţel pane.
CHELNERUL: Băutură? Vin? Ţuică? Rom?
DINU: O apă minerală!
CHELNERUL: La vârsta dumneavoastră? Suferiţi de stomac?
DINU (*enervat*): Un şniţel pane şi o apă minerală...
CHELNERUL: Avem un vin de regiune... (*Degete pe buze*.) Deliciu...
DINU (*evident fără intenţia de a trece la fapte*): Tovarăşe

ospătar... vrei să chem miliţia?!

CHELNERUL (*plin de dexteritate*): Se începe cu condica de reclamaţii.

DINU: Ad-o!

CHELNERUL (*neted*): Atunci — un şniţel pane...

LILLY *(suavă, coborând din cer pe scaunul din faţa lui Dinu*): Bună ziua, domnule Dinu. (*Dinu — nici o mişcare*.) Vă aşteptam. (*La difuzor: „Ce noroc am avut să te-ntâlnesc”*.) M-aţi distrus, domnule Dinu! M-aţi lăsat în voia calomniilor domnului Mircea. S-a dus imediat la trust şi a reclamat că m-a prins cu dumneavoastră... Am fost imediat destituită şi ameninţată cu transferul... De dimineaţă caut... (*Renunţând la realism*.) Caut, caut, caut... Tonomate nu mai sunt. Secţiunea comercială nu mai instalează nicăieri, m-am interesat. Farfale, Piove, Ciau!...

DINU: Aici ai tangouri.

LILLY: Vechi, demodate, nu vă daţi seama? (*Din nou frâne*.) Auziţi? Cu locomotive, cu frâne, de dimineaţă până seară... cum o să pot trăi aşa...?

DINU: Acolo ziceai de furculiţe, de cuţite, de farfurii...

LILLY: Râdeţi de o fată tânără, slabă... frumoasă! În zori, m-aţi lăsat să mă destăinui... Eraţi romantic!

DINU (*parcă cu replică*): În zori...

LILLY (*salt*): O, şi dacă m-ar fi prins cu dumneavoastră! Dacă m-ar fi prins!...

DINU: Ce ar fi fost?

MICROFONUL (*întrerupând tangoul*): Cursa nr. 4725 în direcţia Teiuş-Oradea pleacă de la linia 5. (*Muzica nu mai revine*.)

LILLY (*copleşitoare*): M-aş fi sacrificat! Aş fi spus la trust: „Da, m-aţi prins de cinci ori, dar acum eram cu omul pe care l-am aşteptat! Transferaţi-mă, daţi-mi preaviz, dar îl urmez, mă sacrific! Mă duc cu el până în fundul Moldovei! Mă duc cu el până la Dumnezeu!” Sau, dumneavoastră, muncitorii, nu credeţi în Dumnezeu?

DINU (*obiectiv*): În fond, de ce ai venit în cameră?
LILLY (*decisivă şi febrilă ca într-o declaraţie de dragoste*): Aveţi origine sănătoasă, domnule Dinu, primul la vizita medicală, sunteţi muncitor... apăreţi în toate ziarele...
DINU (*descoperire*): Aaaa! (*Precis.*) Voiai să mă ceri lui mămica?
LILLY (*dezlănţuită*): Sunteţi inginer, sunteţi tare, inteligent...
DINU (*chelnerului*): Dom'le, nu ştiu ce să mai cred cu şniţelul ăla...
LILLY (*pe culmi*): Atunci, duceţi-vă la trust şi spuneţi că n-a fost nimic între noi... că e o calomnie... că nu mă cunoaşteţi...
DINU (*întoarcere după chelner*): Dom'le, ce-i cu şniţelul ăla?
LILLY: Că mă urâţi, că nu vă plac!
DINU: Dar nu-i adevărat, domnişoară Lilly!
LILLY: Nu vreţi să interveniţi pentru mine? Nu vreţi să puneţi o pilă şi pentru mine?
CHELNERUL: Vine! Vine!

(*Chelnerul aduce şniţelul, tacâmul, aranjează masa, prudent, tăcut, şi pleacă.*)

DINU: Vrei o pilă? Mă voi duce la trust şi voi spune să te trimită la un punct meteorologic. (*Didacticism serios.*) Să-ţi faci meseria, cinstit, să te încadrezi...
LILLY (*veşnicul argument*): Mai bine „Vino pe aleea trandafirilor", decât din nou pe şantier. Ce, lucrătorii din comerţ nu-s oameni?
DINU (*mâncând şi, deci, oarecum mai binevoitor*): Mă fetiţo, sigur că sunt oameni, dar vorba unui mare scriitor italian, sunt oameni şi oameni.
LILLY (*froasată, roman de 15 lei, represalii*): Văd că nu mai gândiţi aşa de greu, domnule Dinu... aveţi replică...
DINU: Mi-a trecut, domnişoară Lilly.

LILLY: Poate că acum vreţi să-mi spuneţi şi cine e Ibrăileanu?...
DINU: Mare critic literar roman, directorul revistei „Viaţa Românească”...
MICROFONUL: Copii, consumaţi dulciuri şi citrice! Mame şi copii, folosiţi camerele gării noastre afectate vouă!

(*Intră Fuiorescu, gata de plecare*.)

FUIORESCU: Dragi lucrători din comerţ, pictura care nu moare, pictura care călătoreşte, pictura... vă salută...
LILLY: Domnule Fuiorescu, unde aţi fost? Ce-aţi făcut? V-am ţinut pumnii...
FUIORESCU (*desfăcând geamantanul pentru un prim pantagruelic*): Sărut pumnişorii, dar... tout est perdu, sauf l’honneur...
LILLY (*vibrant*): Eşec?
FUIORESCU: Exact. Meseria! De! Nu poţi fi pe toate gusturile...
LILLY: Şi acum? Plecaţi?
FUIORESCU (*servind-o cu un gest larg, din acelaşi pui, îmbucând*): Îmhî!
LILLY (cu o ciozvârtă în mână): Vin cu dumneavoastră!
FUIORESCU (*către chelner, pe spate*): Tinere — un borviz... (*Remarcă pe Dinu*.) Ce-i cu tânărul?...
LILLY: Nu ştiu. Vin cu dumneavoastră...
FUIORESCU (*o idee*): Oferiţi-i din puţinul nostru...
LILLY (*nici un drum într-acolo*): În zori eraţi mai romantic, domnule Fuiorescu. M-aţi ascultat, mi-aţi zâmbit...
FUIORESCU: Te-ai certat cu tânărul?

(*Chelnerul aduce borvizul*.)

FUIORESCU (*eschivă şi insinuare de bărbat*): Adio pagode? Adio Gange? Adio lotci? De ce?
MICROFONUL (*muzică: „Ciau, dau, bambina, un baccio*

ancora...”).

LILLY (*pe muzică, printre lacrimi*): Ştiţi că voi fi transferată? Ştiţi... aş fi venit cu tine, te-aş urma peste tot, din casă în casă... Ţi-aş găti... Ţi-aş vinde tablourile, ţigăncile... Toată natura moartă... (*Brusc*.) Nu mă interesează diferenţa noastră de vârstă...

FUIORESCU (*om sensibil*): Să ascultăm muzica, domnişoară Lilly. (*O mângâie pe mână*.)

LILLY: N-aş fi crezut să am parte aşa de „Ciau, ciau, bambina...” (*Amândoi tac; Dinu, în ale lui*.)

MICROFONUL (*brusc*): Nu lăsaţi copiii să se joace cu aragazul!

LILLY: Vin cu tine! Ia-mă! (*Şi pentru prima oară*.) Marcule! N-ai inimă?

FUIORESCU (*şoaptă*): Poate se mai pun tonomate...

LILLY (urlet): Nu se mai pun tonomate nicăieri! (*Şi tăcere*.)

FUIORESCU: Que sera, sera...

(*Deodată apare Simina, o privire din uşă peste sala restaurantului. Fuiorescu a zărit-o*.)

FUIORESCU: Artistul din mine salută virtutea!

DINU (*elan*): Simina!

SIMINA: Ai mâncat?

DINU (*luat prin surprindere*): Un şniţel.

SIMINA: Vreau şi eu un şniţel! Era bun? (*Chelnerului, apărut imediat*.) Un şniţel bun şi un gogoşar. (*Spre Dinu*.) Ce-i cu tine?

DINU: Consum!

D-NA GIGEA (*vijelioasă, cu sacoşa de sportiv*): Lilly, Lilly, trezeşte-te! Cum pui capul pe mâna acestui monstru? Ridică-te!

LILLY (*primul argument pe buze*): Mamă, e pictor! Nu voiai intelectuali?

D-NA GIGEA (*teribilă*): E un monstru. Nu mă face să mă dau în spectacol! O mamă ştie mai multe decât o fiică!

Te-a vorbit de rău la sfat!

(*Lilly, privire către Fuiorescu să descopere dacă e monstru*.)

FUIORESCU (*presimţind că Lilly ar putea, doamne fereşte, să învingă prejudecăţile*): Domnişoară Lilly, ascultaţi-vă mama! Mamele ştiu ce spun!
LILLY (*tragedie*): Sunteţi un monstru?
FUIORESCU: Să ne ridicăm deasupra scandalurilor mic-burgheze. Domnişoară Lilly, permiteţi, în semn de adio, să vă ofer acest tablou...
D-NA GIGEA: Nimic! (*Fuiorescu întinde tabloul ţigăncii*.)
LILLY (*răvăşită*): E tabloul... nostru! Pe care am luat prima friptură cu tine! Prima ţuică!
DINU (*de alături*): Drumuri... pagode... Guban 275, lotci!
SIMINA (*speriată*): Dinule!
D-NA GIGEA (*observându-i pe Dinu şi Simina; salt la masa lor*): Domnule, nu-ţi permit să intervii în dezamăgirile fiicei mele! Îţi interzic! (*Chelnerul o dă deoparte, ca s-o servească pe Simina*.) Nu vreau să mă dau în spectacol. (*Revenind la Lilly, energică*.) Lilly, hai! Ţi-am găsit ceva... mergem urgent...
LILLY (*cu tabloul subsuoară*): Unde, mamă?
D-NA GIGEA (*mamă, alint*): La un lacto-vegetărian!
LILLY (*cea mai mare durere*): La un lacto-vegetarian, mamă? Ce să fac la un lacto-vegetarian? Credeam că mă-nţelegi!
FUIORESCU (*duios*): Du-te, domnişoară Lilly! E bun şi un lacto-vegetarian...
DINU: Alo! Încă un borviz!
D-NA GIGEA: Îi pune tonomat!
LILLY (*iar realist*): Tonomat la un lacto-vegetarian? Rasoluri? Valsuri? Sucuri? Sârbe? (Plâns.) Lactate? Romanţe?
D-NA GIGEA (*maternă*): E o propunere la secţia

comercială, mi-a spus mie cineva... (*cu totul maternă*) cineva bine informat! Sau vrei, scumpă mamă, din nou pe şantier? În frig...

LILLY (*plâns înciudat*): Da! Vreau să îngheţ...

(*Pleacă amândouă, în huruitul cursei nr. 4725, însoţite de pictor, care le conduce afară*.)

DINU (*chelnerul aduce borvizul, Dinu toarnă amândurora*): Să ne înecăm amarul în borviz...

SIMINA: Ce-i cu tine?

DINU: Mă distrez înainte de examen...

SIMINA: De ce eşti supărat?

DINU: De ce te-ai dus la Maria Cernea?

SIMINA: De asta eşti supărat?

DINU: Da.

SIMINA: Te caut prin toate restaurantele, te găsesc aici, la capătul oraşului, ca să torni prostii... De ce ai venit tocmai aici?

DINU: De ce te-ai dus la Maria Cernea?

SIMINA (*după o pauză*): Tu m-ai rugat. Nu m-ai rugat? Din slăbiciune... pentru că te iubesc...

DINU (*n-aude marele cuvânt*): Dar ai spus că nu te duci... eram sigur că nu te duci!

SIMINA: Bine! Dar l-am spus că eşti pregătit, că ai să iei examenul printre primii, că după aia plecăm la Yalta.

DINU (*pumn în masă*): Minţi!

SIMINA (*din ce în ce mai dispusă*): Nu mai vrei să plecăm la Yalta?

DINU: Am auzit cu urechile mele că ai intervenit... Eram la Dorobanţu, a intrat Maria Cernea, a spus că mă cunoaşte, că i-ai vorbit de mine... să obţii nu ştiu ce...

SIMINA: Ce?

DINU: Nu ştiu ce.

SIMINA: Ce?

DINU: Nu ştiu.

SIMINA: I-am spus că vreau să obţin transferul tău din Venus în Marte.
DINU: De unde?
SIMINA: De pe o rachetă care pleacă în Venus, pe o rachetă care... N-ai auzit că sovieticii au trimis o rachetă în cosmos?
DINU: Ce aş mai pleca acum în Marte!
SIMINA: Nu pot suferi femeile de pe Venus!
DINU (*tandru*): I-ai spus Măriei Cernea... că sunt bine pregătit?
SIMINA (*veselie crescândă*): Da. La geografie! Ţu?
DINU: Eu n-am putut. Adică...
SIMINA: Adică, nu i-ai spus nimic tovarăşului Dorobanţu. (*Tot elanul.*) Ai fost demn, ţi-ai dat seama c-ai avut o idee proastă.
DINU (*ricoşând pe regret*): Pe dracu'! I-am spus: sunt omul dumitale, nea Dorobanţu.
SIMINA (*avânt frânt*): I-ai spus tu asta?
DINU (*sarcasm rebel*): Dar ce, nu sunt? După aceea, m-am plimbat prin oraş, dacă vrei să ştii... De ciudă, ca să nu mă găseşti, să mă distrez, să nu mai ştiu de examen.
SIMINA: De ce să nu mai ştii de examen?
DINU: Fiindcă mi-e teamă...
SIMINA: De ce ţi-e teamă?
DINU: Ei, asta-i bună! Că n-am să-l iau! (*Simina destinsă, salt entuziast, piruetă nebună.*) Niţă! Niţă! Unde te duci?
SIMINA: Să iau un vin. Să bem!
DINU (*indispus*): Pentru că n-am să iau examenul?
SIMINA (*febrilă*): Da! Pentru că n-ai să-l iei. Pentru că ai să-l iei... pentru că a venit iarna... pentru că (*un dram de seriozitate*) ...ai recunoscut!
DINU: Ce?
SIMINA: Că nu i-ai spus nimic urât lui nea Dorobanţu... Dacă ţi-e teamă, înseamnă că nu i-ai spus nimic, că te

bazezi pe puterile tale, că ţi-a fost ruşine şi n-ai mai făcut prostia aia... Şi cât ai putut să mă baţi la cap: Du-te! Vorbeşte-i! Eşti proastă?!

DINU: Niţă, eşti cea mai deşteaptă, nu mă cicăli, uite, îmi fac autocritica... am avut şi eu o idee trăsnită.

SIMINA: Nu trăsnită, proastă! Cea mai proastă! Vreau să bem...

DINU: Niţă, ai înnebunit! Când mi-ai mai propus să beau?...

SIMINA: Niciodată! Dar acum, alungă teama, ruşinea... a venit iarna! Ţi-ai făcut autocritica...

DINU: Cum am să beau înainte de examen?

SIMINA: Da' după?

DINU: S-ajung eu după... (*Naiv.*) Ştii că nea Dorobanţu a căzut la examen? Nu râde, a căzut cu „Clinele soldatului", la conservator; să vezi...

(*Fuiorescu reintră, fi urmăreşte de la uşă pe cei doi, posesor al unei ultime idei, al unui ultim „ciubuc", şi se îndreaptă spre o masă.*)

SIMINA: Nu mă interesează. Nu vreau să aud nimic trist.

DINU: Dar n-a fost trist. O să-ţi placă... lasă-mă să-ţi spun, e vesel...

FUIORESCU (*de la masa lui, ridicându-se, venind la ei*): Lăsaţi-l, domnişoară... dacă-mi permiteţi (se aşază)... Lăsaţi-l să se amuze, la orice înfrângere trebuie să răspunzi cu un zâmbet...

DINU: Ce mai vrei, domnule? Mi-ai dat cea mai tâmpită idee din viaţa mea. Ce mai vrei?

FUIORESCU: Să vă ajut.. Eu plec. Peste câteva minute, am tren... mă grăbesc...

DINU; Te aşteaptă ţara... În orice caz, e mai sănătos aşa decât o durere de stomac!

FUIORESCU: Las' că-s bune şi durerile de stomac în viaţa unui artist. Tovarăşe, hai să trecem peste tot ce ne

desparte. Eu mai am o idee pentru dumneata. (*Dinu, reflex, pune mâna pe un scaun. Fuiorescu, imediat.*) Ştiu, eşti un om puternic, dar inteligent. Domnişoara, ce să mai vorbim? (*Paranteză şăgalnică.*) Numai ce critică tăioasă a făcut tablourilor mele... Grosso modo. Trebuie să iei examenul? Trebuie! Ţi-am găsit un om.

SIMINA: Dar pleacă odată, domnule, de aici!

FUIORESCU: De ce? Pentru că vreau să ajut tânăra generaţie? Ţi-am găsit un om. Intri cu el în examen. Lucrările scrise, după cum ştii, sunt secrete şi se sigilează. Dumneata i-o faci pe a lui cu numele lui, cum te pricepi, că el la oral tot nu se mai prezintă. El ţi-o face pe a dumitale, că e doctor în matematică... pe urmă la oral, cânţi... Pentru chestia asta, dacă admiţi, nu-ţi ia mult. La încadrarea dumitale — 2.000.

DINU (*cu mâna pe scaun*): Pleacă! Pleacă, altfel aduc miliţia!

FUIORESCU: Acesta nu-i un gest demn de un om nou, tovarăşe dragă, îmi pare foarte rău.

DINU: Ieşi!

SIMINA: Da' pleacă, domnule... Nu înţelegi româneşte?

FUIORESCU (*începe să se îmbrace*): Ai să mă cauţi, tovarăşe: Unde e artistul care pentru un strop de „Murfatlar" şi două miare a vrut să mă salveze? Şi eu nu voi mai fi. Voi fi la Iepuşoara, de pildă.

DINU: Îmbracă-te! (*Şi se repede, cu furie, să-l ajute.*) Fugi! Salvează-te, că vin după dumneata, de pildă."

FUIORESCU (*împins de Dinu*): Lasă-mă, tovarăşe, nu mă învârti, că mă învârtesc şi singur!...

SIMINA (*după o pauză, între ei*): Mai bine chemai miliţia!

DINU: Dă-l naibii! E bună şi distracţia. Câteodată face mai mult decât un miliţian. Nu se mai învârteşte mult domnul Fuiorescu. Îl ardem în straturile dense ale stratosferei (*şi arată, enervat, capul*).

SIMINA: Aşadar... (*Privire în jur, nu găseşte un punct de reper.*) Tovarăşe ospătar...

DINU: Niţă! Dacă...
SIMINA (*ospătarului*): Un borviz, te rog... (*Lui Dinu*) Borviz e bun? (*Dinu tace*.) Ce crezi că citeşte casieriţa?
DINU: Niţă, ce-i cu tine?
SIMINA: Zi, ce carte? (*Ospătarul le serveşte borviz. Simina bea, după ce a ciocnit cu Dinu*.) Să-ţi spun eu?
DINU (*concesie*): „Taina diamantelor galbene”.
SIMINA: Nu. „Roşu şi negru”.
DINU: Nu cred.
SIMINA: De ce, crezi că toate casieriţele sunt ca Lilly?
DINU (*în apele lui, de unde nu poate pleca spre ţărmul bucuriei dorite*): A venit să mă roage să intervin pentru ea... la trust... să n-o mute de la „Gloria”...
SIMINA: Ţi-am spus că nu mă interesează lucrurile triste... Nu vrei să te distrezi? Hai să ne distrăm!
DINU: Nu pot. Tu nu vezi că nu pot?
SIMINA: Faci pariu că e „Roşu şi negru”?
DINU (*iar concesie*): Fac. Pe ce?
SIMINA: Dacă e „Roşu şi negru”, faci ce vreau eu...
DINU: Dacă nu e, mă laşi în pace.
SIMINA (*pleacă la casă*): Nu vă supăraţi, ce carte citiţi?
CASIERIŢA (*scurtă privire peste ochelari*): „Roşu şi negru” de scriitorul francez Stendhal.
SIMINA: Unde aţi ajuns?
CASIERIŢA: Atunci când domnişoara de la Molie... (*Simina — întoarcere*.)
DINU (*realmente amuzat*): Ei, ce trebuie să fac?
MICROFONUL: „Dunărea albastră”.

(*Muzică, primele acorduri*.)

SIMINA (*evident*): Să dansezi cu mine!
DINU (*buimac*): Unde?
SIMINA: Aici.
DINU (*automat*): Când?
SIMINA: Acum. (*Totul pe vals*.)

DINU (*conştient*): Fii serioasă... (Sever.) Simina!
SIMINA: Să nu-mi spui Simina!
DINU: Niţă... nu dansez!
SIMINA (*totul pe vals*): N-ai cuvânt... nu ştii să ţii nici cea mai mică promisiune...
DINU (*concesie, mişcat, ca bărbaţii*): Cere-mi orice! (*Retractare — tot ca bărbaţii.*) Orice altceva!
SIMINA: Orice?! Repetă după mine: voi lua examenul!
DINU: Voi lua examenul!
SIMINA: Voi lua examenul!
DINU: Voi lua examenul!
SIMINA (*pe acelaşi ton*): Mergem să ne dăm cu săniuţele!
DINU: Mergem! Să ne dăm că săniuţele! (*Brusc.*) Niţă... Când? Unde? Acum? După-masă am scrisul!...

(*Amândoi se ridică în picioare, febril, în timp ce la microfon se reia „Dunărea albastră”, iar o locomotivă manevrează.*)

CORTINĂ ALBĂ

AL DOILEA INTERMEZZO PE NINSOARE, DAR ÎN AMURG

Corul grădiniţei traversează strada:
„Nu mai e verdeaţă,
Ninge şi îngheaţă,
Urlă vijelia,
Tristă e câmpia —
Vâj! Vâj! Ce furtună...
Hau! hau! — lupi se adună,
Trosc! trosc! — focul face
Şi pisica toarce”.

(*Dinu apare, ca un bolid, in stare să facă şi tumbe prin zăpadă.*)

DINU: Am luat scrisul! Am luat scrisul! Am luat scrisul! (*O clipă, calm.*) Tovarăşi... (*Iar strigă.*) Am luat scrisul! Am luat scrisul! (*Linişte, mers în vârful picioarelor, pe zăpadă, şoaptă.*) Am luat scrisul! (*Nici un ecou. Atunci, mai tare.*) Am luat scrisul! (*Ecou distinct: am luat scrisul!*) Unde eşti, amice? Vino să-ţi dau un interviu în mijlocul naturii... Dă-mi microfonul... Nu eşti, sigur că nu eşti. Anul trecut m-ai trezit noaptea din somn să-ţi vorbesc despre inovaţie. Acum, pot să-ţi dau cel mai bun interviu al vieţii mele, şi nu eşti. Deştepţi sunteţi! Nu e un subiect, nu? Am luat scrisul! E clar, tovarăşi?! Poate nu e clar? (*Ecou.*) Am luat scrisul! (*Strigătul lui în cosmos.*) Nu vă place strigătul meu? Fiţi sinceri, suntem între noi! Cine e pentru? Cine e contra? Cine se abţine? Tovarăşi, ce e fericirea? Nu fugiţi după chestii trase de păr! (*Definitoriu, ca la examen.*) O bucurie mare, de durată mai lungă sau mai scurtă, nu contează, dar o bucurie mare se numeşte fericire. Poate nu vă daţi seama, dar, conform definiţiei mele, omul e mult mai fericit în viaţă decât îşi dă seama. (*Şi deodată.*) Am luat scrisul! (*Ar vrea să danseze, să zboare, dar se loveşte de trei oameni de zăpadă, apăruţi din senin. Din capul unuia a căzut, cu un zgomot sec, un ceaun.*) Iertaţi-mă, tovarăşi... Iertaţi-mă, nu v-am auzit... Când aţi apărut? Nu v-aud. E vina mea, sunt surd, orb, nebun, fericit (*Omeneşte.*) Am luat scrisul! Îmi daţi voie să vă ridic pălăria? (*Îi potriveşte ceaunul pe cap.*) V-am lovit... Iertaţi-mă... Aveţi dreptate...

ISAIA: Dinule, ce faci, frate dragă? Te strig de un ceas. Nu mai auzi?

DINU (*în opera sa, automat*): Am luat scrisul!

ISAIA: Felicitări, dar de unde la tine ameţeala asta?

DINU (*acelaşi joc*): Am luat scrisul!

ISAIA (*enervat*): Şi asta-i atitudine? Unde e maturitatea ta? (*Serios.*) Când ai oralul?

DINU: Luni! (*Operând câteva detalii, către cei trei.*)

Sunteţi mulţumiţi?

ISAIA: Nu-s mulţumit deloc. Te duci şi înveţi, eu alerg imediat la soţul Măriei Cernea, pentru oralul tău... buzoian de-al meu, cea mai bună linie, am descoperit-o azi... las' pe mine! Tu ştii cum vorbesc cu Cernea? Cu toată dragostea mea pentru uzină! E mai bine decât cu Dorobanţu, mai în problemă...

DINU (*tot timpul clocotind*): Eu sânt în problemă, eu sunt problema...

ISAIA (*obişnuit cu munca de lămurire, blând*): Dinule tată, ştiu... ştiu... tu eşti problema... da' eu te-am ridicat, eu te rezolv!

DINU: Nu mă rezolva!

ISAIA (*tot timpul lămurind*): Tu ştii ce simplu e? Tu nici nu şti!

DINU: Ştiu, e prea simplu, şi nu vreau...

ISAIA: Eu vorbesc cu Cernea. El îi cheamă pe profesori în cancelarie... Uite, închipuieşte-ţi...

DINU: Nu-mi închipui nimic. Nu vreau să-mi închipui!

ISAIA: De ce să nu-ţi închipui? Eu pentru cine mă zbat aici? Am vreun interes personal? (*Orator.*) Tovarăşi, v-am adunat aici ca să vă spun că avem între noi pe tovarăşul strungar Dinu Constantin, fala uzinei din Cisnădie, fruntaş pe ramură, vă rog...

DINU (*urlet*): Să nu-i roage nimic, auzi, nea Isaia?

ISAIA (*scos şi el din ţâţâni*): De ce, omul lui Dumnezeu? Nu eşti fruntaş pe ramură?

DINU: Pe toate ramurile din lume, dar n-am nevoie de intervenţii... ştiu tot, sunt pregătit, sunt bucuros, sunt ...fericit!

ISAIA (*scâncet*): Bine, dar e buzoian...

DINU: Nici un buzoian! Jură!

ISAIA (*indignat*): Cum o să jur, tovarăşe?

DINU: Jură că nu te duci la Cernea.

ISAIA: Tovarăşe, religia e opiu pentru popor. E sau nu e?

DINU (*bască mototolită pe frunte, gest clasic*): E!

ISAIA: Atunci, cum o să jur pe opiu?

DINU (*dezlănţuit*): Jură, dom'le pe orice, dar jură! Jură pe oamenii ăştia de zăpadă!

ISAIA (*exasperat şi el*): Nu jur nimic! (*Dă să plece*.) Păcat că te-am scos din bezna neştiinţei şi ignorantei. (*Pleacă*.)

DINU (*fugind după el*): Nea Isaia, tovarăşe Isaia... (*Revenind la noi, către noi şi către oamenii de zăpadă, cu care s-a împrietenit pe nesimţite*.) Ce facem, tovarăşi? Asta îmi strică toată bucuria... El m-a ridicat! Parcă n-am şti cine ne-a ridicat? Mai multă modestie, nea Isaia... Cum intru la oral, dacă vorbeşte cu profesorii? Ce ziceţi? Şi altfel, nu-i om rău! (*În sfârşit*.) Dom'le, şi ce bucuros eram! (*Păşeşte, urmat de cei trei oameni de zăpadă. Apoi, volubil, sincer, respectuos, cu frazări către oamenii de zăpadă*.) Tovarăşi profesori, vă rog să mă credeţi... ţin foarte mult ca examenul să-l iau cu puterile mele, cu capul meu.

CEI TREI OAMENI DE ZĂPADĂ (*punându-şi un enorm ochelar comun*): Tovarăşe Dinu, cum eşti pregătit pentru materiile pe care cu onoare le predăm?

DINU (*modest*): Eu zic că bine... am luat scrisul.

TOŢI TREI: Ştim!

DINU (*alarmat*): De unde ştiţi? N-a fost nici un tovarăş Isaia, să vă vorbească de mine? (*Negaţie*.) Să vă roage? (*Negaţie*.) Tovarăşi profesori, nu-mi ascundeţi nimic.

TOŢI TREI: Nimic.

DINU: Juraţi.

TOŢI TREI: De ce?

DINU: Juraţi după mine! Juraţi pe zăpadă! Vă rog respectuos, repetaţi după mine: Jurăm...

TOŢI TREI: Jurăm!

DINU: Că nici un tovarăş Isaia...

TOŢI TREI: Că nici un tovarăş Isaia...

DINU: Isaia Gheorghe...

TOŢI TREI: Isaia Gheorghe...
DINU: Nu a venit să intervină pentru tovarăşul Dinu...
TOŢI TREI: Nu a venit să intervină pentru tovarăşul Dinu.
DINU: Constantin! Că mai sunt 400!
TOŢI TREI: Constantin! Că mai sunt 400!
DINU: Dacă aş şti că vreunul dintre dumneavoastră s-ar lăsa influenţat de atitudinea neprincipială a tovarăşului Isaia — cu care, credeţi-mă, am să discut la uzină, pentru că el e un tovarăş bun de-al nostru, iubeşte uzina, e adevărat, dar uneori nu e modest şi nu gândeşte suficient —, dacă aş şti asta, nu v-aş mai putea privi în ochi, m-aş încurca la oral şi aş cădea. Acum câteva ore am avut şi eu ideea asta, să rog pe cineva să intervină pentru mine, ca să pot lua mai uşor examenul. Tovarăşi profesori, mi s-a făcut ruşine, pe loc, sub ochii lui. Înţelegeţi? (Toţi trei admit că înţeleg.) Noi, muncitorii, am fost învăţaţi de partid să fim demni, să credem în capul nostru, care, zău, e foarte bun, dar mai sunt rămăşiţe care se bagă din când în când pe fir, că mă plictisesc şi pe mine. Mă jur pe basca mea (scoate basca), pe care o am de 10 ani, de când am luat primul şpan de pe o piesă, şi pe care n-o s-o schimb nici în comunism, deoarece ea ştie prima şi cel mai bine ce gândesc, şi eu gândesc foarte greu câteodată, că până la 14 ani am păscut oile. (*Tace deodată, privindu-i.*) Sau... asta n-are importanţă. Sunt foarte bine pregătit. (*Către fiecare.*) O să vedeţi! Dacă vreţi, întrebaţi-mă... (*Toţi trei neagă.*) Nu, întrebaţi-mă. Cu ce corpuri se combină azotatul de argint... nu se combină cu nici un corp...
SIMINA: Dinule! (*Dinu se întoarce normal, fără avânt, spre ea. Cei trei oameni de zăpadă s-au retras fără să ştim.*)
DINU: Unde ai întârziat? (*Simina tace.*) Unde ai fost? N-ai spus că la 10 eşti aici? (*Simina tace, conspectându-l.*) Am vrut să te chem la Maria Cernea.
SIMINA: De ce nu m-ai chemat?

DINU: Pentru că m-am răzgândit. Acolo erai?
SIMINA: Nu.
DINU: Da’ unde?
SIMINA: La cinema.
DINU (*aspru*): De ce te-ai dus la cinema?
SIMINA (*tot timpul, ton coborât*): Am văzut un film foarte bun, documentar. Cum au cucerit sovieticii polul sud electromagnetic.
MICROFONUL: Trenul cursă nr.4514, în direcţia Baia Mare, pleacă de la linia patru!

(*Cortina albă se ridică, descoperind, din nou, restaurantul gării la orele 11,40. Chelnerul şi casieriţa, concentraţi în socoteli*...)

TABLOUL 6

SIMINA (*în acelaşi loc*): Ai... căzut?
DINU (*nervos*): Cum o să cad?
SIMINA (*tot elanul regăsit*): Ai luat scrisul?
DINU (*fără chef*): Sigur că l-am luat
SIMINA (*zbor prin tot restaurantul*): Lucrători din comerţ! Am luat scrisul! Am luat scrisul!
DINU (*chemare la ordine, dar mişcat*): Niţă, Niţă, vino aici!
CHELNERUL (*fără inteligenţă*): Tovarăşe... linişte... facem socoteli...
CASIERIŢA: Doi crenvurşti... trei sute măsline...
SIMINA (*pe scaun, febrilă*): Credeam c-ai căzut... N-am fost la nici un cinema, m-am plimbat tot timpul prin oraş, m-am dus la facultate, te-am aşteptat câteva ore ca să ieşi, nu ai apărut...
DINU (*mai mult informativ*): Am predat teza primul...
SIMINA: Uf, ce proastă pot să fiu... Credeam că te-ai încurcat, că nu ştii, şi am plecat, ca să nu te văd supărat N-am îndrăznit să întreb pe nimeni. Ieşeau unul câte unul... Şi-i lăsam să plece. Am vrut să mă duc la Maria Cernea acasă... m-am răzgândit.
DINU: De ce?
SIMINA: Ca să nu creadă că vreau să intervin pentru tine, după ce ai dat scrisul prost.
DINU: Cum o să dau scrisul prost?
SIMINA: M-am învârtit peste tot mi-era frică să vin aici. Când te găsesc, te văd abătut, vorbeşti singur, îmi vorbeşti urât eşti trist...
DINU: Nu vorbeam singur. Vorbeam cu profesorii. (*Simina, râs obosit, destins. Dinu, întărâtat.*) Mai am şi oralul...

SIMINA: Şi? Ţi-e frică?
DINU: Mi-e frică de Isaia, să nu fi vorbit cu ei, să nu fi intervenit pentru mine, la oral... D-aia n-am dat nici eu telefon la Maria Cernea... Da' ce fac cu Isaia?
SIMINA (*din ce în ce mai incandescentă*): Tovarăşe ospătar!
CHELNERUL: Imediat!
DINU: Ce fac cu Isaia, tu n-auzi? Dacă vorbeşte cu Cernea, că-i buzoian de-al lui?
SIMINA (cu gândurile auirea): Ce să vorbească?
DINU: Ce dracu' nu înţelegi, Niţă?
SIMINA (*tandru*): Nu vorbi urât.
CHELNERUL (*cum îl ştim*): Un şniţel pane?
DINU: Nu!
CHELNERUL: Nici nu se putea, suntem pe închise. Un borviz?
SIMINA: Un vin bun, un vin foarte bun!
CHELNERUL: Un vin de regiune.
SIMINA: Un „Murfatlar"!
CHELNERUL (lovit în cap): „Murfatlar" la ora asta, într-o gară? (*Zbor la raft*.)
DINU: Dacă a vorbit cu profesorii, să mă aibă în vedere la oral, nu mai intru în examen, înţelegi? Nu mai am nici o bucurie, înţelegi?
SIMINA: Înţeleg, sigur că înţeleg.
DINU: Nu înţelegi nimic!
CHELNERUL (*imensă dezolare*): Nu avem „Murfiatlar"!
SIMINA (*energie crescândă*): Şampanie!
DINU (fără să înţeleagă „Murfatlarul"): Niţă!
SIMINA: Vreau să bem!
DINU: Niţă!
SIMINA: Vreau să bem, auzi?
DINU (spre înfrângere): Şi ce mă fac cu oralul? Dacă...
CHELNERUL (*a adus şampanie, cu un pocnet tare a deschis sticla, le-a turnat*): Numai pentru şampania dumneavoastră nu închidem!

SIMINA: Meritäm! (*Obsesiv, ca Dinu*.) Am luat scrisul! (*Ridică paharul, îl ciocneşte cu al lui Dinu*.) Să bem pentru scrisul ăsta!

DINU (*cucerit, abia muind buzele*): Grozav!

SIMINA (*după o sorbitură bună. Ameţita inofensiv, volubilă*): Bea, pentru că n-ai deschis gura, pentru că ai fost demn. Bea pentru că ţi-a fost ruşine. Nu-i aşa că ţi-a fost ruşine? Ce bine că ţi-a fost ruşine! (*Beau din nou amândoi*.) Vreau să strig (*şi strigă chiar*), iubesc un om care a avut o idee proastă şi i-a fost ruşine... un om demn.

DINU: Niţă! Hai să plecăm!

SIMINA: Cum o să plecăm?

MICROFONUL: Trenul personal nr. 4225 din direcţia Ciceu soseşte la linia cinci!

SIMINA (*ridicându-se*): Hai la Ciceu! (*Dinu râde*.) Hai la Ciceu! Ştii ce a fost la Ciceu? Care a fost prima lecţie pe care v-am explicat-o? (*Chelnerului, deodată*.) Tovarăşul Constantin Dinu, strungar, va deveni inginer.

CHELNERUL (*peste umărul ei, sesizând*): Nu ştiu dacă ţine de noi...

SIMINA: Just, tovarăşe! De el ţine! (*Şi dispare hotărâtă, cu paşi mari*.)

DINU (*simpatic*): Niţă! Unde te duci? (*Tandru*.) Ai băut, te-ai ameţit din nimic...

SIMINA (de-afară): Nu-s deloc ameţită!

DINU: Simina! (*Fuge după ea până la uşă*).

CHELNERUL (*fuge după el*): Plata! (*Dinu plăteşte*.)

MICROFONUL: Trenul personal nr. 4225 din direcţia Ciceu soseşte la lin a cinci!

SIMINA (*la microfon*): Tovarăşi din trenuri, din gări, din restaurante...

DINU (*speriat*): Niţă! Niţă!...

SIMINA: Vreau să vă comunic...

DINU: Niţă! Nu-i frumos ce faci la ora asta.

SIMINA: Strungarul Constantin Dinu va deveni inginer!

CHELNERUL (*după ce a numărat banii, lui Dinu*): Felicitările mele: şi acum, închidem.
SIMINA (*continuă la microfon*): Un inginer bun, demn!
UN GLAS HÂRÂIT LA MICROFON (*întrerupând-o brusc*): Ce-i asta, tovarăşă?
DINU: Niţă!
SIMINA (*la microfon*): Dumneata nu ţii cu noi? Pune-ne muzică!
CHELNERUL: La ora asta?
SIMINA: La ora asta trenul de Ciceu a plecat. Vreau să dansăm!

(*Începe un vals*.)

DINU: Vreau să dansez. Clar?
CHELNERUL: La ora asta?

(*Dinu şi Chelnerul, în contratimp, scot masa, valsând. Pe rând, în ritm de vals, Dinu, Chelnerul, Casieriţa, apoi Simina scot restul mobilierului Dinu, în dans, o conduce afară pe casieriţă*.)

DINU: Unde aţi ajuns cu „Roşu şi negru”? Vedeţi că se întoarce la prima...
CASIERIŢA (*cea mai mare noutate a zilei*): La doamna de Renal?
DINU: La doamna de Renal...
CASIERIŢA: Bine, dar cum poate să facă o asemenea prostie?

(*Concomitent, Simina îl evacuează pe chelner*.)

SIMINA: Damentango...
CHELNERUL: La ora asta?!... Dar e vals.
SIMINA: Damenvals!

(*Singuri în scenă, Dinu şi Simina se îndreaptă unul către celălalt, în pas de dans. Dar, brusc, se opreşte muzica. Ninge*.)

DINU: Niţă, ninge!
SIMINA (*într-o respiraţie amplă*): Hai în Cehoslovacia, la Yalta, pe Marea Albă!
DINU: Simina, ne-am ameţit!
SIMINA: Nu mă cheamă Simina!
DINU: Niţă, cum o să fie Yalta în Cehoslovacia?!
SIMINA: Dar unde e?
DINU: La Marea Neagră. În Uniunea Sovietică.
SIMINA: Fals, tovarăşe Dinu. (*Şi-l pocneşte cu un bulgăr de zăpadă*.) Leningrad e la Marea Neagră, vom merge şi vom vedea nopţile albe din Leningrad, la Marea Neagră...
DINU (*aruncă şi el un bulgăr*): Astea-s părerile unei profesoare de geografie? Mai mare ruşinea, Niţă! Hai acasă! Mai am oralul!
SIMINA (*aruncă un bulgăr*): Nu, de la Leningrad, plecăm în nord, la Nisa, pe Coasta de Azur. (*Dinu se apucă cu mâinile de cap. Un ţignal indignat de miliţian. Simina, miliţianului*.) Ştii unde-i Coasta de Azur?
MILIŢIANUL (*serios*): Coasta de Azur se află în Franţa, la Mediterana, tovarăşă profesoară. In sud...
SIMINA: Fals, tovarăşe miliţian, nota trei! Nisa e cel mai mare port al Groenlandei!
DINU (*doi bulgări în Simina*): Niţă, trezeşte-te! Tovarăşe miliţian, am luat scrisul...!
MILIŢIANUL (*edificat*): Păi, de ce n-aţi spus de la început?! Nisa... Nisa — sigur că e în... Groenlanda!

---- CORTINA ----